

GJASNIK

reformacije

Broj 1-2, 2024.

POVIJEST

Dvije republike

ISKUSTVO

Od crkve do Boga

ZDRAVLJE
Kako se nositi
sa stresom?

Kako pobijediti svoje slabosti?

GLASNIK

reformacije

Kako pobijediti svoje slabosti.....	4
Dvije republike (I)	8
Od crkve do Boga	14
Seminar za djecu i mlade	17
Proljetni duhovni sabor.....	18
Nerealna očekivanja	20
Ljetni duhovni sabor	22
Kako se nositi sa stresom?.....	24
Jesenski duhovni sabor.....	29
Međunarodni seminar za mlade u Poljskoj.....	30
Krštenje u Lipiku	31

REFORMNI POKRET
ADVENTISTA SEDMOG DANA

Glasilo Reformnog pokreta
adventista sedmog dana

God. LXX
Broj 1-2

Izlazi tri puta godišnje

ISSN 1333-1655

Odgovorni urednik:
Boris Bosanac

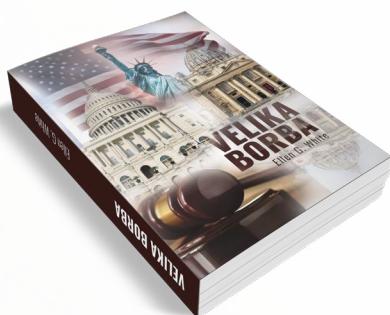
Grafička priprema i dizajn:
Nina Buriša

U GLASNIKU REFORMACIJE
izlaze članci biblijsko-religioznog,
moralno-poučnog i zdravstvenog
sadržaja te izvještaji o misionarskoj
djelatnosti naše crkve širom svijeta.

Rukopise, prijedloge, priloge
i eventualne promjene adresa
šaljite na adresu:

GLASNIK REFORMACIJE
Ribnička 12, 10110 Zagreb
Tel: +385 91 544 6554
e-mail: info@rpasd.hr

Prema mišljenju Ministarstva kulture
i prosvjete Republike Hrvatske,
Kl. ozn. 612-10/93-01-161,
Ur. broj: 532-03-1/7-93-01,
od 23. veljače 1993.,
Glasnik Reformacije
ne podlježe plaćanju osnovnog
 poreza na promet.

VELIKA BORBA

cijena: 2 €

kontakt za narudžbu:
info@rpasd.hr
+385 91 544 6554

Boris Bosanac

Urednik

Jesmo li spremni podvući crtu i zbrojiti postignuto i propušteno u našem vjerskom životu ili ipak nerado svodimo račun našeg duhovnog uspjeha? Uspjeh u bilo kojem području života možemo mjeriti samo ako imamo u vidu postavljeni cilj. Je li naš krajnji cilj potpuno jedinstvo s Bogom u duhu, u namjerama i načinu života? Ako nas u napretku prema tom cilju često obeshrabruju vlastiti neuspjesi onda će sadržaj glavne teme Glasnika pod naslovom "Kako pobijediti svoje slabosti" biti doista poticajan. Brat E. Tenorio je u spomenutom članku ponudio korisne savjete za uspješnu borbu s vlastitim slabostima i grijehom.

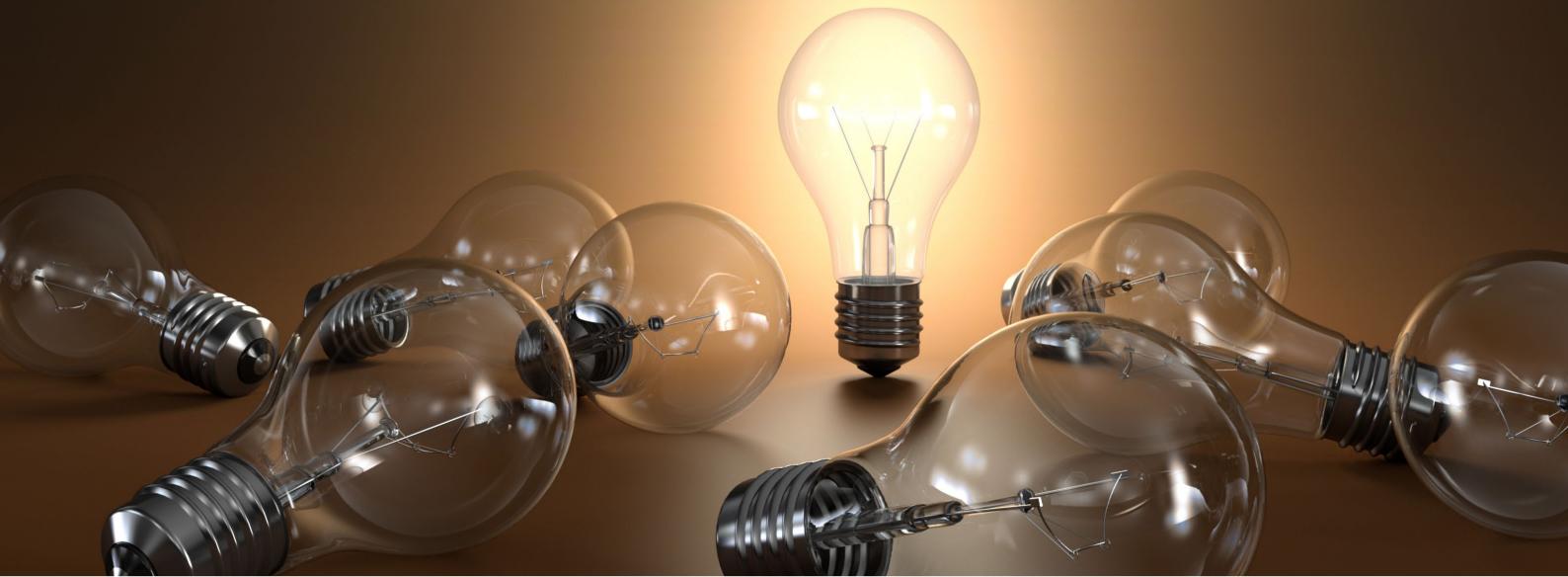
Za one koji žele detaljnije razumjeti povijesni kontekst borbe s grijehom na globalnoj svjetskoj pozornici, predlažemo članak braća V. Lukića pod naslovom "Dvije republike". Čak i za nas vjernike koji se principijelno ne mijеšamo u politička zbivanja, dobro je razumjeti povijesni kontekst nastanka i razvoja različitih sudionika svjetske pozornice. Dolazi vrijeme kad će se od svih nas zahtijevati svrstavanje na jednu stranu. Upravo razumijevanje povijesti u svjetlu biblijskih proročanstava i Božjeg zakona, bit će nam tada od velike pomoći kako bismo donijeli ispravne odluke.

U nastavku možete pročitati osobno iskustvo brata J. Brajdmana na njegovom vjerskom putu "Od crkve do Boga".

Svakako preporučam članak pod naslovom "Nerealna očekivanja", koji na zanimljiv način analizira utjecaj društvenih mreža na mentalno zdravlje. U njemu se ističe kako idealizirani prikazi stvarnosti mogu stvoriti nerealna očekivanja i brojne negativne posljedice, ali također predlaže njihovu pozitivnu upotrebu za širenje ljubavi, podrške i inspiracije u skladu s kršćanskim vrijednostima.

Vjerujem da će i svi ostali tekstovi - zdravstvena tema, izvještaji sa sabora, seminara i krštenja - biti dobar poticaj za promišljanje o vlastitom duhovnom razvoju i istinskom uspjehu.

Kako pobijediti svoje slabosti?

Eli Tenorio

Pozvan da se zauzme za Boga

Pozvani smo da budemo sjajna svjetla u ovom svijetu tame, pozvani da budemo jedan poseban narod. Isus apelira na sve svoje učenike: „Vi ste svjetlo svijeta. Ne može se sakriti grad koji leži na gori. Ne pale svjetiljku da je stave pod posudu, nego na njezino postolje; i ona svijetli svima koji su u kući. Tako neka vaše svjetlo svijetli pred ljudima da oni vide vaša dobra djela i proslavljaju Oca vašega, koji je na nebu.“ (Matej 5:14-16.)

Apostol Pavao ponavlja tu misao dajući praktično objašnjenje i potičući nas: „Stoga, ljubljeni moji, kao što uvijek posluštate, ne samo kao za moje nazočnosti, nego mnogo više sada za moje nenazočnosti, sa strahom i drhtanjem poradite oko svoga spasenja. Jer Bog je taj koji po svojoj dobrohotnosti izvodi u vama i htjeti i djelovati. Sve činite

bez mrmljanja i raspravljanja, da budete neporočni i bezazleni, sinovi Božji, besprijekorni usred izopačena i pokvarena naraštaja u kojem svijetlite kao svjetlila u svijetu.“ (Filipljanova 2:12-15.)

Drugim riječima, pozvani smo biti savršeni i pravedni te stajati kao vjerni Gospodnji svjedoci u svim okolnostima. Ali kako nesavršeni ljudi mogu živjeti u skladu s Božjim pravednim standardom?

Ne možemo to učiniti...

U vrijeme izlaska iz Egipta, „reče Jošua narodu: 'Ne možete vi služiti Gospodu, jer je on sveti Bog; on je ljubomoran Bog; on neće oprštati vaše prijestupe ni vaše grijeha.“ (Jošua 24:19.) „Adamu je bilo moguće, prije pada, da poslušnošću Božjem zakonu oblikuje pravedan karakter. Ali, on nije uspio da to učini, i zbog njegovog grijeha i naša je priroda postala grešna,

i mi nismo u stanju da sebe učinimo pravednima. Zato što smo grešni, nesveti, mi ne možemo biti savršeno poslušni svetom zakonu. Mi nemamo neke svoje pravednosti kojom bismo mogli zadovoljiti zahtjeve Božjeg zakona.¹

Nemoguće je da samostalno postignemo savršenstvo, no Biblija jasno uči kako nećemo ući u nebo ako ne postanemo pravedni, ako se unatoč nepovoljnim okolnostima ne zauzmemo za Boga i svjedočimo za Njega. A što sad?

... ali možemo!

Gore navedeni odlomak završava ovim riječima: „Ali Krist je posredovao za nas.“²

Godine 2000. jedan pastor se preselio u Sjedinjene Države kako bi tu radio, ali nije tečno govorio engleski. Želio ga je i trebao naučiti što je prije bilo

moguće kako bi bio učinkovitiji u svom duhovnom radu.

Počeo je ozbiljno učiti - dva sata svaki dan u ESL školi (engleski kao drugi jezik) i još mnogo sati kod kuće.

Međutim, bilo mu je frustrirajuće vidjeti kako sporo napreduje. Jednog dana nazvao je ured Generalne konferencije i jedna sestra se javila na njegov poziv.

„Kako napreduje tvoj engleski?“, pitala je. „Ne znam što se događa“, odgovorio je. „Učim satima svaki dan, ali čini se kao da nisam puno naučio.“

„Jesi li se molio Gospodu i pitao za pomoć u toj stvari?“ upitala je.

Brat je zašutio prije nego što je odgovorio: „To je vjerojatno ono što mi nedostaje.“ Za njega je učenje engleskog bilo obveza, nešto što je morao sam učiniti. Ali u svom očaju da brzo uči, zaboravio je nešto važno – Isusove riječi: „... jer bez mene ne možete ništa učiniti“ (Ivan 15:5). Nakon ovog razgovora molio se da mu Bog pomogne brže naučiti jezik. Radovao se Božjoj intervenciji kada je, u roku od tri mjeseca marljivog napora, mogao čitati i govoriti engleski i prevesti ga na dva druga jezika! Možemo imati slično iskustvo s našom željom da duhovno rastemo:

„Mnogi smatraju da neki dio posla moraju obaviti sami. Oni su se pouzdali u Krista da dobiju oproštenje grijeha, ali se sada trude da svojim naporima žive pravedno. Međutim, svaki je takav napor uzaludan. Isus kaže: 'Jer bez mene ne možete činiti ništa!' Naše rastenje u milosti, naša radost, naša korisnost — sve to ovisi o našem jedinstvu s Kristom. Samo zajednica s njime, iz dana u dan, iz časa u čas — samo nastavanje u njemu — čini da rastemo u milosti.“³

Da, možemo to učiniti, ali ne sami! Apostol Pavao otkriva tajnu: „Sve mogu činiti po Kristu

koji me jača.“ (Filipijanima 4:13.)

„A moj će Bog ispuniti svaku vašu potrebu po svome bogatstvu u slavi po Kristu Isusu.“ (Filipijanima 4:19.)

Obeshrabreni pogreškama

Kad sam imao šesnaest godina, moj brat i ja, jednog radnog dana smo prošli pokraj crkve i u nekoj od stražnjih prostorija zatekli jednog starijeg brata kako plače poput djeteta. Začuđeni, otišli smo do njega i pokušali razumjeti što se događa. Zaplakao je i rekao: „Ja sam besramni starac, jer nakon što sam bio u crkvi više od četrdeset godina, ponovno sam sagriješio.“

Ovaj brat je bio iskrena duša. Bio je nedovršeno djelo koje je Sotona pokušao zavarati pokušavajući ga navesti da odustane.

Neprijatelj pokušava učiniti isto s tobom i sa mnom. Pokušava nas iskušati i navesti da odustanemo šapućući nam misli, poput: „Toliko si dugo u crkvi i još uvijek nisi savršen. Nikad i nećeš uspjeti. Bog se razočarao u tebe, crkva je razočarana tobom. Obmanjuješ sam sebe. Bolje ti je da odustaneš.“

Ne vjeruj neprijatelju! Laže!

Ti ste nedovršeno djelo koje je Bog započeo i on će ga dovršiti:

„I uvjeren sam u to da će onaj koji je započeo dobro djelo u vama, dovršiti ga do dana Isusa Krista.“ (Filipijanima 1:6.)

„Ima i onih koji su upoznali Kristovu ljubav koja prašta, i koji zaista žele da budu Božja djeca, ali su svjesni nesavršenstva svoga karaktera, grešnosti svoga života, i zato su spremni da posumnjuju da je Sveti Duh stvarno obnovio njihovo srce. Takvima bih rekla: 'Ne povlačite se obuzeti očajanjem! Mi ćemo se često morati bacati pred Isusove noge i plakati zbog svojih nedostataka i pogrešaka, ali se ne smijemo obeshrabriti! Čak i ako nas je neprijatelj nadvladao, Bog nas ne odbacuje, ne zaboravlja i ne odbija!“⁴

Što pokušavaš raditi ovih dana?

Možda učiš novi jezik, pokušavaš smršavjeti ili poboljšati svoje zdravlje, pokušavaš biti strpljivi, svetkovati subotu, ženiti se, spremaš se diplomirati ili vjernije služiti Gospodinu.

Jesi li molio za to?

Njemu ništa nije nebitno ili premalo ako je tebi važno. Ništa nije preveliko za njega da to ne bi mogao učiniti.

Bog i čovjek rade

„Čovjek treba poduzeti ozbiljne napore da svlada ono što ga sprječava u postizanju savršenstva. Ali da bi uspio, on u potpunosti ovisi o Bogu. Ljudski napor sami za sebe nisu dovoljni. Bez božanske pomoći i snage ništa ne vrijede. Bog radi i čovjek radi. Odupiranje kušnji mora poteći od čovjeka, koji svoju snagu mora crpsti od Boga. S jedne je strane beskonačna mudrost, sućut i snaga, a s druge slabost, grješnost i potpuna bespomoćnost.“⁵

Nikad ne odustaj!

Isusa je izdao jedan od njegovih učenika, zanjekao ga je njegov najrevniji sljedbenik, ismijavan, okrunjen trnovom krunom i bičevan. Bio je prisiljen nositi teret križa i osjetio je gorčinu grijeha kakvu nijedno drugo biće nije moglo osjetiti. Bio je čist, svet i neokaljan, a ipak je optužen da je zločinac. Korak po korak ponizio se da umre - i to kakvom smrću! Kao zločinac, umro je na križu najsramotnjom i najokrutnijom smrću. Nije umro kao heroj u očima svijeta, niti nakićen odličjima kao junaci u boji.

Umro je kao osuđeni zločinac lebdeći između neba i zemlje. Bila je to dugotrajna srama smrt, izvrgnuta uvredama i pogrdama podle rulje!

Ali nikada nije odustao jer je mislio na tebe. Opirao se s razlogom: da te spasi!

Obećanje koje On daje nije onom najboljem ili najjačem, nego onom koji ustraje do kraja, koji ne hoda sam nego s Njim, uzdajući se u spasonosnu silu Njegove krvi.

On nas uvjerava:

„Tko istraje do kraja, bit će spašen.“ (Matej 24:13).

Job je znao tu tajnu: „Da me on i pogubi, ipak ču se u njega uzdati: ali ču pred njim putove svoje održati.“ (Job 13:15.)

Ako ste u iskušenju odustati, poslušajte ohrabrenje koje Isus daje kroz Duha Svetoga.

„Da, možeš to učiniti!“

Apostol Pavao pripovijeda o iskustvu kada je bio iskušavan malodušnošću. On izjavljuje: „A da se zbog obilja objava ne bih uzoholio, dan mi je trn u tijelu, glasnik Sotonin, da me bode da se ne uzoholim. Za ovo triput zamolih Gospodina, da taj odstupi od mene. I reče mi: 'Dosta ti je moja milost, jer sila se moja u slabosti usavršuje.'

Najradije ču se dakle još više hvaliti svojim slabostima, da se nastani u meni sila Kristova. Zato uživam u slabostima, u uvredama, u nevoljama, u progonstvima, u tjeskobama poradi Krista. Jer kad sam slab, onda sam jak. Hvaleći se, postao sam bezuman. Vi me natjeraste! Ta trebalo je da vi mene preporučujete, jer ni u čemu nisam manji od 'nadapostolâ', ako i nisam ništa. Doista, znamenja apostola ostvarena su među vama sa svom postojanošću: sa znacima i čudesima i silnim djelima. Jer što je to u čemu ste bili manji od drugih crkava, osim što vam ja sâm nisam bio na teret? Oprostite mi ovu 'nepravdu'.“ (2. Korinćanima 12:7-12)

„Pokazano mi je da su mnogi u najvećoj opasnosti da ne usavrše svoju svetost u strahu Gospodnjem... Oni ne straže i ne mole se da ne budu savladani iskušenjem. Da su budni, mogli bi se upoznati sa svojim slabostima, gdje su najranjiviji. Budnošću i molitvom njihove najslabije točke mogle bi postati njihove najjače i mogli bi se susresti s iskušenjem, a da ne budu svladani.“⁶

Pogledajte ove ohrabrujuće riječi iz pera nadahnuća, koje se odnose na svaku dušu koja prolazi kroz kušnje:

„On je Bog nježne milosti i

divne dobrote i ne želi da hodate u tami. Ne moraš odustati jer Gospod kaže: 'Njegov život ne mora propasti. On je moj. Želim mu pokazati da cijenim njegovu dušu. Ja ču se za njega zlagati i podići ču ga. Ne smije propasti. Imam poseban posao za njega. **Ako se ujedini sa mnom, vjeruje u mene i radi za mene, njegove najslabije osobine, bez obzira na greške iz prošlosti, postat će njegove najjače osobine.**“⁷

Jesi li to ti?

„Tvoja je želja da tako upravljaš svojim životom da bi se pripremio za nebo. Često te obuzima osjećaj obeshrabrenja kad ustanoviš da ti nedostaje moralna snaga, kad vidiš kako si sklon sumnji, i kako tobom gospodare navike i običaji koji potječu još iz tvog ranijeg grešnog života. Tvoji osjećaji te iznevjeravaju usprkos tvojim najboljim odlukama i najsvečanjijim obećanjima. Ništa ti se ne čini stvarnim. Tvoja nestabilnost navodi te da sumnjaš u iskrenost onih koji ti žele dobro. Što više sumnjaš, to stvari za tebe gube sve više od svoje stvarnosti, tako da ti se čini da nigdje više nećeš naći čvrsto tlo pod nogama. Tvoja obećanja su sazidana na pijesku, i s nepovjerenjem gledaš na riječi i djela onih koji bi trebalo da uživaju tvoje puno povjerenje.“⁸

Koji je odgovor?

„Ti ćeš biti tako dugo u opasnosti dok ne shvatiš u čemu se sastoji prava moć volje. Ti možeš vjerovati i svašta obećavati, ali tvoja obećanja i tvoja vjera će biti bez vrijednosti dok svoju volju ne staviš u službu vjere i akcije. Tek kada se budeš borio u borbi vjere sa svom snagom volje, moći ćeš izvojevati pobjedu. Ti se ne smiješ pouzdati u svoje osjećaje, jer su oni nepouzdani

naročito zbog tvojih izopačenih ideja. Sjećanje na neispunjena obećanja i pogažene obaveze slabi tvoje pouzdanje u sebe samoga, i povjerenje drugih u tebe.

Ali ti ne trebaš očajavati. Odluči se vjerovati i onda kad ti se sve čini nesigurno i nestvarno. Nije potrebno da ti kažem kako si sam uzrok što se nalaziš u ovom nezavidnom položaju. Moraš opet steći povjerenje u Boga i u svoju braću. Svoju volju trebaš podčiniti Kristovoj volji. Čim to učiniš, Bog će te primiti, i učinit će u tebi da hoćeš i učiniš ono što mu je ugodno. Onda će cijela tvoja priroda biti podčinjena Kristovu Duhu; i tvoje misli će biti podčinjene Kristu.

Možda nisi gospodar svojih nagona i osjećaja kao što bi htio, ali ipak možeš kontrolirati svoju volju i tako postići potpunu promjenu u svome životu. **Ako svoju volju predaš Kristu,** imat ćeš „život koji je s Kristom sakriven u Bogu“ (Kološanima 3:3.) i bit ćeš sjedinjen sa silom koja je iznad svih poglavarstava i sila. **Božanska sila će te poduprijeti.** Nova svjetlost će te obasjati, svjetlost jedne

žive vjere... Zar nećeš bez oklijevanja stupiti u pravi odnos sa Bogom? Nećeš li reći: „Želim predati svoju volju Kristu, i to činim sada?“ Nećeš li od ovog časa biti potpuno na Gospodnjoj strani?⁹

Ne oklijevaj!

Ne slušaj neprijateljev prijedlog da se držiš podalje od Krista dok se ne reformiraš, sve dok ne budeš dovoljno dobar da dođeš Bogu. Ako čekaš do tada, nikada nećeš doći k njemu. Mogao bi čekati do suda, ali ne bi bio sposoban doći Kristu. Danas se moraš predati Kristovoj privlačnosti i doći k njemu onakav kakav jesi. Nastavit će te privlačiti k sebi kada dođeš k njemu, sve dok mu svaka misao ne bude podložna. Ako te neprijatelj pokuša držati podalje od Spasitelja, recite mu da je Isus rekao: „Došao sam pozvati grešnike na pokajanje, a ne pravedne.“ I zašto te Isus privlači k sebi? Želi te učiniti vrjednjim od zlata ofirskog. Jedna duša vrijedi više Isusu nego cijeli svijet.

Ako smo toliko dragocjeni Isusu, ne bismo li trebali

nastojati biti tako blisko povezani s Njim kao što je loza s trsom? Zar nećemo ostati u Njemu, kao što nam je on zapovjedio? Onog trenutka kada se odvojimo od Isusa, neprijatelj to zna i on počinje bacati svoju sjenu na naš put tako da izgubimo iz vida Isusa. Sotona postavlja svoja jeftina iskušenja kako bi nas natjerao da padnemo u grijeh, a onda kada se prepustimo njegovim iskušenjima, on ima veću moć nad nama i držat će naš duh u tami. **Oh, neka kušana duša ustane i kaže u Isusovoj moći:** „Neću više imati veze s neprijateljem. Stojim pod krvavom zastavom princa Emanuela“. Amen!

Članak preuzet iz časopisa Herold der Reformation nr. 2/2024

LITERATURA:

- 1 Put Kristu, str. 66.
- 2 Put Kristu, str. 66.
- 3 Put Kristu, str. 73.
- 4 Put Kristu, str. 68.
- 5 Djela apostola, str. 482.
- 6 Svjedočanstva, Svezak 2, str. 511.
- 7 Medical Ministry, str. 41.
- 8 Poruka mladima, str. 102.
- 9 Poruka mladima, str. 102-103.

Dvije republike (I.dio)

Vojo Lukić

Postavljanje pozornice i rimska historiografija

Rim – grad i država kao nijedna druga

Nikada nije postojao grad na svijetu poput grada Rima. Nijedna politička zajednica nije bila toliko proučavana, obožavana i oponašana kao Rimska Republika. Kao jedna od najfascinantnijih civilizacija u povijesti, antički Rim nikada nije prestao privlačiti interes povjesničara – profesionalaca i amatera podjednako.

Kroz stoljeća, rimska civilizacija duboko je oblikovala razvoj zapadnih političkih institucija i snažno utjecala na društvene i moralne vrijednosti svijeta. Naš jezik i dalje odražava bezvremenost Rima, s izrazima poput: „Svi putevi vode u Rim,“ „Kad si u Rimu, ponašaj se kao Rimljanić,“ „Rim nije izgrađen za jedan dan,“ „Rim, vječni grad.“ Iako latinski već dugo nije

živi jezik, jezik antičkih Rimljana i dalje je prisutan u medicini, pravu, botanici, astronomiji i mnogim znanostima. Gotovo svi mjeseci u našem kalendaru nose imena po rimskim božanstvima i carevima, ili predstavljaju latinske riječi za brojeve sedam, osam, devet i deset. Čak koristimo rimske brojeve. Primanjem u građanske zakone, rimsko pravo postavilo je temelje mnogih europskih pravnih sustava i još uvijek je sastavni dio pravnog obrazovanja u većini zemalja temeljenih na tradiciji građanskog prava.

Nazivi mnogih američkih institucija — Senat, Kongres, Predsjednik — svi imaju latinsko porijeklo, i to nije slučajno. Osnivači Sjedinjenih Američkih Država proveli su većinu svog djetinjstva i dobar dio odrasle dobi čitajući latinske klasike. Za osnivače

Amerike, prošlost, a posebno rimska prošlost, nije bila nešto mrtvo, već živo, s osobnim i društvenim značenjem. Njihovo razumijevanje porijekla Rimske Republike dalo je smisao i oblik njihovim pothvatima u Američkoj revoluciji. Znali su da u toj revoluciji rade nešto bez presedana, ali su osjećali da nisu prvi.

Zašto pisati o starom Rimu?

Može se postaviti pitanje o razlozima proučavanja povijesti Rimske Republike u vjerskom časopisu. Umjesto da čitatelja držimo u neizvjesnosti i nagađanju o tim razlozima, spremni smo ih iznijeti u uvodnim redovima. Stari Rim, a posebno Rimska Republika, predmet su naše istrage iz sljedećih razloga: Prvo, svaka osoba i svaka organizirana

skupina mogu naučiti vrijedne lekcije iz uspona i pada Rimske Republike. Usko povezano s tim razlogom jest naš interes za usporedbu Rimske Republike s drugim velikim eksperimentom u republikanskom obliku vladavine — Sjedinjenim Američkim Državama (SAD). Treći razlog, koji je naš primarni interes, jest otkrivanje i prikazivanje prisnog odnosa koji postoji između povijesti i biblijskih proročanstava. Apokaliptična proročanstva u knjizi proroka Daniela, a još eksplicitnije u knjizi Otkrivenja, identificiraju Rim (poganski i kršćanski) i Sjedinjene Američke Države kao glavne vjerske i političke sile u posljednjim vremenima. Sudbonosni savez između ovih globalnih sila vodit će do najveće krize u povijesti svijeta — do kraja ljudske povijesti kakvu poznajemo, do slavnog povratka Isusa Krista i do početka vječnog kraljevstva Isusa Krista i njegovih vjernih sljedbenika.

Oni koji proučavaju apokaliptična proročanstva oduvijek su prepoznivali jedinstveno mjesto koje Rim zauzima u djema biblijskim knjigama — Danielu i Otkrivenju — prvo poganski, a zatim kršćanski Rim. Gotovo bez iznimke, Rim se vidi kao ugnjetavajuća i progoniteljska sila. Predstavnik Rima bio je iza urote da se ubije dijete Isus. Onaj koji je Isusa osudio na smrt, iako ga je smatrao nedužnim, bio je rimski prefekt Judeje. Nekoliko desetljeća kasnije, Rimsko Carstvo izreklo je božansku presudu nad buntovnim židovskim narodom, gradom Jeruzalemom i njegovim hramom. Kako je kršćanska crkva nastajala i brzo se širila, rimski carevi progonili su Isusove učenike.

Tada je, negdje u četvrtom stoljeću nove ere, rimski car prihvatio kršćanstvo i postao saveznik kršćanske crkve.

Ipak, taj sudbonosni savez između crkve i države doveo je do pojave papinstva — „spajanja crkvene i državne moći”¹ utjelovljene u rimskom biskupu kao njegovom vidljivom poglavaru. Kršćanski Rim tada je od poganskog Rima „primio svoju silu, svoje prijestolje i vlast veliku” (Otkrivenje 13:2). Papinski Rim, koristeći moćnu ruku države, provodio je svoje vjerske dogme nad svim narodima koji su živjeli unutar njegove jurisdikcije. Kroz mnoga stoljeća i u mnogim dijelovima srednjovjekovne Europe, milijuni vjerskih disidenata bili su zatvarani i pogubljeni. Nakon dugog vremena, papinska vlast je okončana 1798. godine kada je revolucionarna Francuska zarobila papu Pia VI. Onemogućivši papinu svjetovnu vlast, Francuska je nanijela smrtonosnu ranu poglavaru ove crkveno-političke sile.

Otprilike u isto vrijeme, na novom kontinentu zapadno od Rima, nastajala je nova republika. Njeni osnivači pomno su proučavali povijest Rimske Republike i svjesno usvojili mnoge njezine demokratske značajke. Namjeravali su odbaciti kraljevsku moć i papinsku nadmoć, osnivajući

vlastitu vladu prema pisanom ustavu koji jamči svim svojim građanima bogomdana, neotuđiva prava. Međutim, usprkos plemenitim željama njezinih utemeljitelja i svim zaštitnim mjerama postavljenim u ustavni okvir nove republike, biblijsko proročanstvo predviđa da će se ova „zemlja slobodnih” preobraziti tako da: „Vrši svu vlast prve zvijeri pred njim; i učini da se zemlja i koji stanuju u njoj poklone prvoj zvijeri, kojoj se izliječila rana smrtna.” (Otkrivenje 13:12). Biblija potvrđuje da će smrtonosna rana biti iscipljena, da će otpadnička kršćanska religija ponovno kontrolirati državu i da će, kao i u prošlosti, crkveno-državna moć rezultirati progonstvom vjerskih disidenata. Proučavanje uspona i pada Rimske Republike predstavlja nam izvrsnu analizu slučaja u povijesti. Promatraljući uzroke i procese koji su doveli do propadanja i konačnog pada Rimske Republike, možemo mnogo bolje razumjeti degeneraciju Američke Republike, njezinih demokratskih institucija i ustavnih jamstva.

Ovo je vrijedna tema koju treba istražiti, razjasniti i uzeti u obzir dok nastojimo razumjeti

trenutne događaje i nadolazeću budućnost. Kao što smo već naznačili, nemoguće je pravilno razumjeti apokaliptična proročanstva bez razumijevanja povijesti. Stoga ćemo ukratko proučiti povijest starog Rima, prvo ispitujući vrijednost koju su stari Rimljani pridavali proučavanju povijesti, a zatim rimsku historiografiju.

Povijest je učiteljica života

Stari Rimljani bili su itekako svjesni vrijednih lekcija koje se mogu izvući iz proučavanja povijesti. Marlivo su proučavali povijesti drugih velikih naroda i kraljevstava. Povjesni izvještaji starogrčkih povjesničara služili su im kao omiljeni književni izvori i glavno nadahnuće. Prvi Rimljani su se svjesno trudili izbjegći pogreške kraljevstava koja su se ili povukla ili nestala sa svjetske pozornice. Istovremeno

su nastojali ponoviti, pa i nadmašiti njihova postignuća. U svom monumentalnom djelu, Povijest Rima, veliki rimski povjesničar Livije (Titus Livije) rekao je sljedeće o proučavanju prošlosti:

„Postoji ova izuzetno korisna i plodna prednost koja se može izvući iz proučavanja prošlosti, da u jasnom svjetlu povjesne istine vidite primjere svih mogućih vrsta. Iz njih možete odabratи za sebe i svoju zemlju što treba oponašati, a također i što trebate izbjеći, s obzirom na zlo u svom začetku koje je katastrofalno u svojim posljedicama.²

Rimska historiografija

Na ovom mjestu, možda bi bilo prikladno ponuditi kratki pregled nekoliko značajnih povjesničara čiji pisani spisi osvjetjavaju naš put prema rimskoj prošlosti. U rimskoj historiografiji nema suvremenih svjedoka ranije povijesti Rima. Najraniji preživjeli dokumenti su *Annales Maximi*, godišnji povjesni zapisi koje je vodio pontifex maximus tijekom Rimske Republike. Kao glavni svećenik kolegija pontifikata, Pontifex Maximus bilježio je u sažetom obliku ključne javne događaje i imena magistrata. Najraniji poznati rimski povjesničar je **Kvint Fabije Piktor** (rođen oko 270. pr. Kr.) koji je pisao u tradiciji annalista i na grčkom jeziku (*Graeci Annales*). Fabijevi *Annali* pokrivaju povijest Rima od legendarne osnove Rima 753. pr. Kr. do vremena autora (Drugi punski rat, 218.–201. pr. Kr.). **Lucije Cincije Aliment**, Fabiov suvremenik, bio je još jedan poznati rimski annalist koji je pisao svoje *Annale* na grčkom jeziku, vjerojatno najkasnije do 202. pr. Kr.

Važno je napomenuti da su talentirani grčki povjesničari također dali

značajan doprinos rimskoj historiografiji. Najpoznatiji među njima je **Polibije iz Megapolisa** (oko 200.–oko 118. pr. Kr.). Polibijeovo glavno djelo, *Povijesti*, pokriva razdoblje od 264. pr. Kr. do 146. pr. Kr. (od Prvog punskog rata do Ahajskog rata). To je razdoblje tijekom kojeg je Rimska Republika neizmjerno rasla, postajući globalna sila u starom mediteranskom svijetu. U *Povijestima*, Polibije je pokazao interes za podjelu odgovornosti u vlasti („miješani ustav“), što je njegovo djelo učinilo vrlo utjecajnim među političkim misliocima, od Machiavellija do tvoraca Ustava Sjedinjenih Američkih Država. Drugi značajan Grk koji je pridonio rimskoj historiografiji bio je **Posidonije iz Apameje** ili Rodosa (oko 135.–oko 51. pr. Kr.). Posidonije se smatrao najobrazovanijim čovjekom svog vremena i stočke škole. Bio je prijatelj vodećih Rimljana i pravi polimat grčko-rimskog svijeta — astronom, geograf, botaničar, povjesničar, filozof, matematičar, političar i učitelj. Kao povjesničar, Posidonije je poznat po svom djelu *Povijesti* koje se može gledati kao nastavak Polibijevih *Povijesti* (uspon i širenje rimske dominacije). Posidonijeve *Povijesti* razlikuju se od Polibijevih, u razdoblju koje pokrivaju (kasniji period, 146.–88. pr. Kr.) i u pristupu pisanju povijesti (njegova djela su subjektivnija i mane objektivna). Ljudska psihologija, ljudske strasti i ludosti, za Posidonija su uzrok događanja i kao takve su podvrgnute odobrenju ili osudi čitatelja. **Dionizije iz Halikarnasa** (oko 60. pr. Kr.–7. pr. Kr.) je još jedan istaknuti Grk koji prihvati povijest Rima u svom glavnom djelu, *Rimske starine*. Kao povjesničar i učitelj retorike, Dionizije je bio uspješan za vrijeme vladavine cara Augusta.

“

Promatrajući uzroke i procese koji su doveli do propadanja i konačnog pada Rimske Republike, možemo mnogo bolje razumjeti degeneraciju Američke Republike, njezinih demokratskih institucija i ustavnih jamstava. Ovo je vrijedna tema koju treba istražiti, razjasniti i uzeti u obzir dok nastojimo razumjeti trenutne događaje i nadolazeću budućnost.

Prvi Rimljani koji nam je poznat i koji je pisao o povijesti Rima na latinskom jeziku bio je Marko Porcije Katon (poznati i kao Katon Censor ili Katon Stariji, 234–149 pr.Kr.). Njegovo djelo *Origines* (oko 168. pr. Kr.) napisano je kako bi Rimljana prikazao vrline njihovih časnih predaka i suprotstavio se helenizirajućem utjecaju. Katona je naslijedilo nekoliko drugih glavnih autora koji su pisali u tradiciji annalista.

Rimska povijest koja nam je najpoznatija dolazi od povjesničara koji su pisali monografije ili povijesti posvećene jednoj temi, često u obliku biografija. Cilj starorimskih povjesničara nije bio toliko objektivno predstavljanje činjenica, već njihova interpretacija u korist budućih državnika i donositelja politika. Stoga možemo reći da su starorimski povjesničari pisali pragmatične povijesti. Rimljani su svjesno uzdizali vrline svojih predaka i namjerno su izostavljali prošle događaje nepovoljne za sliku Rima koju su željeli prenijeti svojim suvremenicima ili ostaviti budućim generacijama. Ovaj pristup pisanju povijesti bio je obilato korišten u vremenima političkih nemira i društvenih previranja. Povijesti proizvedene u takvim vremenima nisu ništa manje od propagande ili prepravljanja povijesti s ciljem uvjeravanja publike da usvoji poželjna stajališta o društvenim i političkim pitanjima.

S druge strane, rimska historiografija ponekad može prikazivati **subverzivne stilove pisanja**. Neki povjesničari nisu imali povoljan pogled ni na suvremene vladare ni na prošle. Kako bi izbjegli cenzuru ili progon, nekoliko rimskih povjesničara prenosi informacije impliciranjem i insinuacijama. Tacitovo povjesno pisanje o Augustu i njegov kritički stav prema carevima općenito dobar

Julije Cezar (100–44 pr. Kr.) istaknuo se ne samo kao vrhunski vojni zapovjednik i izuzetan državnik, već i kao plodan i kompetentan pisac

je primjer takvog subverzivnog stila pisanja. Još je jedna tendencija primjetna u spisima rimskih povjesničara. Tijekom svog života, veliki broj rimskih povjesničara obnašao je visoke funkcije u vlasti, a kasnije su ili dali ostavku ili su smijenjeni s položaja. Drugim riječima, povjesničari u antici, uključujući rimske, često su bili pojedinci koji više nisu mogli sudjelovati u političkom procesu. Budući da su bili privremeno ili trajno uklonjeni s vlasti, često su prepoznavali u povjesnim djelima i u trajnosti pisanog zapisa odgovarajući način za iznošenje svojih perspektiva onima koji su bili bliže centru političkog odlučivanja.

Povjesničari kasne Republike i Carstva

Većina najpoznatijih rimskih povjesničara živjeli su u vrijeme kasne Republike i tijekom Carstva. Nabrojat ćemo samo nekoliko značajnih imena i neka od njihovih glavnih djela. Nažalost, većina tih djela preživjelje samoufragmentima. Spisi nekih povjesničara

potpuno su izgubljeni. O njima znamo indirektno – kroz kasnije povjesničare koji su ih ili citirali ili se na neki način oslanjali na njihove povjesne izvještaje.

Julije Cezar (100–44 pr. Kr.) istaknuo se ne samo kao vrhunski vojni zapovjednik i izuzetan državnik, već i kao plodan i kompetentan pisac. Cezarov *De Bello Gallico* je njegov izvještaj o Galskim ratovima, a *Commentarii de Bello Civili* opisuju tijek Građanskog rata (49–48 pr. Kr.). U tim povjesnim spisima Cezar je pokazao izuzetne književne vještine koje je snalažljivo koristio kako bi pomogao svojoj političkoj agandi.

Jedan od najpoznatijih rimskih povjesničara je **Tit Livije** (59 pr. Kr.–17. n. Kr.), poznat kao Livije. Livije je napisao monumentalnu povijest Rima pod nazivom *Ab Urbe Condita* („Od osnutka grada“). Ovo djelo, koje se sastoji od 142 knjige, pokriva povijest starog Rima od osnutka grada do 9. godine pr. Kr. (vladavina cara Augusta). Samo četvrtina izvornog djela još uvijek postoji (od osnutka Rima do 293. pr. Kr., i od 219.

do 166. pr. Kr.). Livijeva povijest napisana je s ciljem očuvanja sjećanja na rimsku prošlost i poučavanja suvremenika kako moralne vrline uzdižu njihov narod, a moralni pad vodi do propasti naroda. Budući da je Livije često nekritički koristio svoje izvore, njegova pisanja nisu uvijek povjesno pouzdana.

Generaciju stariji Livijev suvremenik bio je **Gaj Salustije Krisp** (86. pr. Kr.–oko 35. pr. Kr.), općenito poznat kao Salustije. Salustije je služio Republici kao kvestor, tribun i pretor. Napisao je dvije značajne monografije, *Bellum Catilinae* („Katilinina zavjera“) i *Bellum Jugurthinum* („Jugurtinski rat“). Salustije je u tim djelima ne samo pratio napredak tih vojnih sukoba i zavjera, nego je također pružio vrijednu pozadinu za svoje istraživanje stranačkih borbi u Rimu u 1. stoljeću pr.Kr.

U njima Salustije otkriva kako je dekadentno i pokvareno aristokratsko ponašanje dovelo do političkog i moralnog pada

Rima, osobito nakon pada Kartage (146. pr. Kr.).

Izvanredan povjesničar carskog Rima u 1. stoljeću nove ere je **Publie Kornelije Tacit** (oko 56. godine – oko 120.). Moderna znanost smatra Tacita jednim od najvećih rimskih povjesničara svih vremena. Tacit je bio govornik, pravnik i političar koji je obnašao najviše dužnosti u Carstvu (od kvestora, preko pretora, do sufekt konzula i upravitelja provincije). Bio je blizak prijatelj Plinija Mlađeg. Tacitova najistaknutija djela su *Anali* (*Ab excessu divi Augusti*) i *Povijesti (Historiae)*. Ove dvije velike povijesti tvore kontinuiranu pripovijest od Augustove smrti (14. godine) do smrti Domicijana (96. godine). Njegova druga djela uključuju: *Život Agricole*, *Germania* i *Dijalog o govorništvu*. Kao što je ranije rečeno, Tacit je koristio subverzivni stil pisanja i pokazao izvanredno vladanje latinskim jezikom. Poznat je po tvrdnji da je napisao „*sine ira et*

studio“ (bez ljutnje i pristranosti - *Annales I. 1*).

Postojao je još jedan poznati rimski povjesničar i visoko pozicionirani magistrat. Poznat je po pisanju životopisa dvanaest uzastopnih careva Julija-Klaudijevaca i Flavijevaca (od Julija Cezara do Domicijana). *De Vita Caesarum* ("Život Cezara" ili "Dvanaest Cezara") bila je književna kreacija **Gaja Svetonija Trankvila**, koji se obično naziva **Svetonije** (oko. 69–nakon 122 g.). U ovom djelu Svetonije ne bilježi događaje kronološki već ih prikazuje tematski. Svetonije je svjesno odabralo ovaj pristup u svrhu usporedbe različitih careva i ocjene njihovih postignuća.

Za proučavatelje rimske povijesti vrijedno je spomena nekoliko drugih povjesničara. Jedan od njih je **Plinije Stariji** (Gaius Plinius Secundus, 23.–79.), koji je bio ujak Plinija Mlađeg (guverner Bitinije i Ponta, poznat po svom pismu caru Trajanu 112. godine, u kojem se

Marko Tulije Ciceron
(106–43. pr. Kr.)
istaknuti rimski
državnik, pravnik,
učenjak, filozof i
nedvojbeno najveći
rimski govornik

raspitivao kako postupiti pravno protiv kršćana). Plinije Stariji bio je časnik rimske vojske koji je poginuo u erupciji planine Vezuv 79. godine. Poznat je po svom enciklopedijskom djelu *Naturalis Historia* (o prirodnoj povijesti) i *Bella Germanica* (o povijesti njemačkih ratova; knjiga nije sačuvana, ali su se na njega uvelike oslanjali drugi rimski povjesničari iz 1. i 2. stoljeća nove ere). Plinije Stariji također je napisao povijest julijsko-klaudijevskog Rima. Značajni povjesničar židovskog podrijetla koji je postao saveznik Rimljana bio je **Josip Flavije** (oko 37. – oko 100.). Josip Flavije je najpoznatiji po svom djelu *Židovski rat*, koji daje povjesni prikaz Prvog židovsko-rimskog rata (66. – 70. g.), a napisao je i *Židovske starine* i *Protiv Apiona*. **Plutarh** (46. – nakon 119. godine) bio je još jedan

veliki povjesničar i biograf grčke nacionalnosti. Njegova su djela snažno utjecala na razvoj književnih žanrova poput biografije, eseja i povjesnih spisa. Plutarhovo najpoznatije djelo su *Paralelni životi*, serija biografija slavnih Grka i Rimljana, napisana vjerojatno da bi potaknula međusobno poštovanje između Grka i Rimljana. Ovo djelo dokaz je njegovog impresivnog znanja i istraživačkog rada.

Kasije Kokcejan Dion (oko 155. – oko 235.) ili Kasije Dion bio je rimski povjesničar i senator, rodom iz Nikeje, Bitinija. Kasije Dion objavio je na grčkom jeziku *Rimsku povijest* u 80 knjiga koje pokrivaju razdoblje od oko 1000 godina povijesti (počevši od priča iz rimske mitologije i osnutka Rima do 229. godine). Postoji slavni Rimljani koji nije napisao sveobuhvatan povjesni spis, ali koji ipak zасlužuje počasni spomen. Njegovo ime je **Marko Tulije Ciceron** (106–43. pr. Kr.). Kao istaknuti rimski državnik, pravnik, učenjak, filozof i nedvojbeno najveći rimski govornik, Ciceron je dao iznimani doprinos našem razumijevanju rimskog društva, njegove politike, filozofije, kulture, latinskog jezika, utjecajnih muškaraca i žena svog doba. Ciceronovi spisi smatraju se jednom od najčuvenijih zbirki u cijeloj klasičnoj antici. Njegova najpoznatija djela su *De Re Publica* i *De Legibus*. Ciceronov opus je golem: pisao je o retorici, politici, filozofiji, održao je brojne govore (88, od kojih su 52 sačuvana). Ciceronova pisma su, međutim, najvrjedniji izvor podataka o ljudima i događajima povezanim s padom Rimske republike. Od ukupno 72 knjige pisama, samo 37 je preživjelo do modernog doba.

[U drugom dijelu ove serije ponudit ćemo kratki povjesni pregled Rimske republike ispitujući istaknute značajke njezine političke i društvene

organizacije. Razmotrit ćemo institucije i politike koje su doprinijele usponu Rima, ali i degenerativne procese koji su transformirali Rimsku republiku u diktaturu i konačno u carstvo. To će istraživanje poslužiti kao polazište za usporedbu Rimske Republike s Američkom Republikom.]

Preuzeto iz časopisa Review and Herald, vol 64, no. 1 (2023).

LITERATURA:

1 *The SDA Bible Commentary [E. G. White Comments]*, vol. 4, p. 1168.

2 *Titus Livius [Livy]: The History of Rome, Book 1*; Rev. Canon Roberts, Ed.

3 John Marincola, ed., *A Companion to Greek and Roman Historiography, Volume I* (Malden, MA: Blackwell Publishing, 2007), 244-304.

4 Nathan Rosenstein and Robert Morstein-Marx, eds., *A Companion to the Roman Republic* (Malden, MA: Blackwell Publishing, 2006), 29-50.

5 Liv Mariah Yarrow, *Historiography at the End of the Republic – Oxford Classical Monographies* (Oxford: Oxford University Press, 2006)

6 Alonzo T. Jones, *The Two Republics of Rome and the United States of America* (Battle Creek, MI: Review and Herald Publishing Co. & Oakland, CA: Pacific Press Publishing Co.).

Morstein-Marx, eds., *A Companion to the Roman Republic* (Malden, MA: Blackwell Publishing, 2006), 29-50.

7 Liv Mariah Yarrow, *Historiography at the End of the Republic – Oxford Classical Monographies* (Oxford: Oxford University Press, 2006)

8 Alonzo T. Jones, *The Two Republics of Rome and the United States of America* (Battle Creek, MI: Review and Herald Publishing Co. & Oakland, CA: Pacific Press Publishing Co.)

Od crkve do Boga

Jeremiah Braidman

Neizmjerno sam zahvalan za blagoslov koji sam imao od rastajući okružen nevjerojatnom crkvenom obitelji koja je bila ljubazna i puna ljubavi. To je nešto što nikada nisam uzimao zdravo za gotovo, jer sam znao kakva je privilegija biti odgojen u ovakvoj posebnoj obitelji koja je dijelila Božju istinu — mnogi nemaju sreću biti dio takve obitelji.

Otkad znam za sebe, odrastao sam vjerno pohađajući crkvu. Volio sam provoditi kvalitetno vrijeme s prijateljima iz crkve i uistinu sam uživao svirati violinu za vrijeme službe. No, unatoč svemu tome, tijekom većine svojih mlađih godina nikada nisam zaista zastao i razmislio o najvažnijoj komponenti crkvenog zajedništva — o duhovnosti. Naravno, bilo je sjajno što sam imao prijatelje u crkvi s kojima sam uvijek mogao provoditi vrijeme. Također je bilo dobro što sam uživao svirajući za

crkvene programe i događaje. Ali nešto je nedostajalo.

Ulazeći u tinejdžerske godine, počeo sam razmišljati o tome gdje stojim s duhovnim životom. Također se dogodilo da sam otprilike u to vrijeme doživio napadaj panike — nešto što nikad prije nisam iskusio. Osjećaji tjeskobe, neizvjesnosti i straha kroz koje prolazimo tijekom užasnog iskustva napadaja panike nešto je što se ne može istinski objasniti onima koji to nisu doživjeli osobno. Ovo je bilo prvi put da sam iskusio sva tri ova osjećaja odjednom i osjećao sam se zbunjeno i uplašeno zbog onoga što mi se upravo dogodilo. Nisam razumio odakle je to došlo niti što je to uzrokovalo. Činilo se kao da je došlo ničim izazvano. Zbunjen i ne shvaćajući što se dogodilo, okrenuo sam se Bibliji tražeći utjehu. Ovo je bilo jedno od prvih iskustava koje me zaista

navelo da kod Boga potražim utjehu i pomoć. Kao što piše u Psalmu 50:15: „I zazovi me u dan tjeskobe: oslobodit će te, a ti ćeš me slaviti.“ Nakon te strašne noći, počeo sam čitati Poslanicu Hebrejima, poglavje 11, i svaku noć prije spavanja razmišljao bih o stihovima iz ovog poglavlja, to mi je pružalo utjehu. Na kraju, moj se duhovni život počeo vraćati na pravi put. Čak sam izrazio interes za proučavanjem i pripremom za krštenje. Činilo se da sam na pravom putu, ali Sotona je bio spremjan skrenuti me s tog puta.

Nedugo nakon ovog razdoblja, jedan čovjek je lukavo pronašao put do naše obitelji i uspio zadobiti naše prijateljstvo i povjerenje. Nakon što se uspio integrirati u našu obitelj, prije nego što smo shvatili što se događa, dramatično me skrenuo s uskog puta na koji sam tek bio zakoračio. Prijateljstvo s ovom osobom postupno je,

ali značajno, utjecalo na moju duhovnost na svaki mogući način. Od mладог nevinog tinejdžera koji je bio na putu prema Bogu, postao sam netko tko je potpuno nezainteresiran za bilo što što ima veze s Bogom, crkvom ili duhovnim stvarima.

U ovom razdoblju mog života bio sam neprepoznatljiv. Vidjevši me u ovom naizgled izgubljenom stanju, moja obitelj i prijatelji su me očajnički željeli spasiti od potpunog moralnog i duhovnog uništenja. Tijekom tog razdoblja mog života pronašao sam sreću koja je bila vrlo površna i plitka. Ovaj prijatelj bio je bogat; imao sam sjajan posao s njim, a on mi je obećao da će me naučiti kako biti uspješan u životu kako bih mogao ostvariti sve svoje snove. No, čak i uz sve to, i dalje sam osjećao tjeskobu, čak i više nego prije. Kako je vrijeme prolazilo, počeo sam shvaćati da ovaj prijatelj ima skrivene motive i namjere koje su bile daleko od plemenitih. Nekada ljubazan, ugodan i velikodušan, postao je kontrolirajući, opsesivan i narcisoidan. Sve to je samo dodatno poticalo moju tjeskobu do te mjere da sam počeo padati u duboku depresiju. Iako sam vidovali sve znakove da me to prijateljstvo uništava mentalno i duhovno, nisam se mogao trgnuti. Kao da sam bio začaran. Ova osoba koristila je materijalne stvari kao sredstvo da me zarobi, dok mi je istovremeno stvarala osjećaj da si ne mogu priuštiti gubitak njegovog prijateljstva. Bio sam ispranog mozga, manipuliran, pod utjecajem i mentalno kontroliran od strane njega, a da to uopće nisam primijetio. Što je još gore, nisam shvaćao da je Isus jedini pravi izvor sreće i da nijedna materijalna stvar ne može pružiti sreću ili mentalno ozdravljenje koje samo On može ponuditi.

Za moju obitelj ovo je bilo vrlo teško razdoblje. Odbacio sam Boga i njih. Nisam htio slušati ništa što su mi pokušavali reći.

No, molitve koje su moji prijatelji i obitelj upućivali za mene nisu bile uzaludne. Polako sam počeo

shvaćati i prihvataći da je ovo toksično i nezdravo prijateljstvo utjecalo na moje mentalno stanje. Ali unatoč tome, bilo mi je teško odustat od tog života. Osjećao sam da imam toliko toga za izgubiti; posao, novac i prilike. Ali naš divni Bog je Bog čuda. On je intervenirao u mom životu prije nego što je bilo prekasno, prije nego što je sve potencijalno moglo biti zauvijek izgubljeno i bez povratka. Moja obitelj odlučila je posjetiti naše rođake u Čileu. Kupili su i meni kartu bez mog znanja u očajničkom pokušaju da me odvoje od ovog 'prijatelja.' Nisam bio potpuno sretan kada sam saznao da su mi kupili kartu, jer nisam želio napustiti sve na nekoliko mjeseci — ali sam to s nevoljkošću prihvatio i odlučio putovati s njima. To je bilo putovanje koje se pokazalo odlučujuće, putovanje koje će mi dati priliku, vrijeme i prostor da se osvrnem i razmislim o svemu. Tijekom tog boravka u Čileu, Božjim čudom konačno sam, polako, došao k sebi. Vidovali sam kako je moj odnos s Bogom oslabio a moja duhovnost i gotovo nestala. Vidovali sam kako sam se promijenio na gore. Vidovali sam strašan utjecaj koji je ova osoba imala na moje mentalno zdravlje. Vidovali sam koliki je negativan utjecaj imao na sve aspekte mog života.

Nakon što sam se danima borio s odlukom, konačno sam odlučio da bi najbolje bilo prekinuti prijateljstvo s tom osobom jednom zauvijek. To je bila jedna od najboljih odluka koje sam donio u cijelom životu. Napokon sam bio slobodan početi ponovno graditi svoj život s Bogom i svojom obitelji. Činilo se da je ovo sretan završetak uznemirujuće priče, ali moja priča ovdje ne završava. Bog je znao da ima puno posla u mom životu nakon što sam toliko vremena bio pod negativnim utjecajem.

Nakon što je prošla muka s ovim bivšim prijateljem, činilo se da imam mir. Moja razina anksioznosti se smanjila, više

nisam bio depresivan, i činilo se da će odatle sve ići na bolje. Odlučio sam se preseliti sa zapadne obale gdje sam živio na istočnu obalu kako bih imao novu priliku za početak. Dok se činilo da počinjem ponovno vraćati svoj život na pravi put započinjanjem proučavanja za krštenje — nešto što sam planirao učiniti prije nego što je toksično prijateljstvo uništilo te planove — anksioznost se polako ponovno uvukla u moj život. Vratila se jača nego ikad prije. Bilo mi je jako teško koncentrirati se pri učenju, slušanju propovijedi, pa čak i pri sviranju violine — što je bila stvar koju sam volio raditi — sve mi se činilo zamagljeno.

Otprilike u to vrijeme doživio sam prosvjetljenje. Tko sam ja? U što vjerujem? Tko je Bog za mene? Zašto Bog dopušta da patim zbog ove anksioznosti? Voli li me On zapravo? Je li uopće primijetio patnju koju sam osjećao svaki put kada mi je um bio zamagljen, kada nisam mogao bistro razmišljati zbog napadaja tjeskobe? Sve što sam mogao pitati bilo je zašto Bože, zašto ja? Osjećao sam se tako izgubljen. Nisam znao tko sam ili tko bi trebao biti. Činilo se da je ova kriza uvjerenja samo potaknula tjeskobne misli. Bio je to začarani krug, kao i sve u mom životu u tom trenutku. Počeo sam

se osjećati očajno. Ove mentalne bitke počele su utjecati na to kako sam se ponašao s voljenima i prijateljima. Počeo sam zamjerati Bogu, nisam vjerovao Njemu i sumnjaо sam u Njegovou ljubav prema meni. Nije mi bilo jasno kako se brine za mene ako dopušta da patim na ovaj način.

Dotaknuo sam dno. Bez ikoga tko bi mi mogao pomoći, bez nade na vidiku, s nikim tko bi zaista mogao razumjeti kroz što prolazim, i bez riječi koje bi mogle u potpunosti opisati moju patnju, depresija se pretvorila u misli o nanošenju boli sebi i konačno u misli o samoubojstvu. U ovoj najnižoj točki mog života, kad se sve činilo tako beznadno i izgubljeno, Bog me ponovno spasio. Spasio me od svega što bi me moglo natjerati da izgubim, ne samo ovaj život, već, što je još važnije, vječni život zauvijek. Nakon mnogih neprospavanih noći plaćući u tjeskobi Isusu, nisam više imao što za isplakati, nije mi ostalo više energije za ništa. Zavatio sam Gospodinu posljednji put. Rekao sam: „Gospode, ne znam što sam krivo činio ili što sam učinio da ovo zaslужim, ali duboko u sebi znam da me voliš. Znam da se sve događa s razlogom i znam da mi pokušavaš nešto pokazati. Ako Ti nisam davao sve, ako sam

idolizirao stvari u svom životu i stavljao ih iznad Tebe, molim te oprosti mi i pomozi mi da Tebe stavim na prvo mjesto.“ Kad sam završio ovu molitvu, sve mi je postalo jasno. Cijelo to vrijeme, toliko godina, njegovao sam određene stvari u svom životu. To su bile stvari koje sam stavljao između sebe i Boga, a da toga nisam bio svjestan. Stvari kojima sam dopustio da zaokupe svu moju pozornost. Bilo je toliko toga što me Bog trebao naučiti i pokazati mi, a jedini način da konačno prepoznam stvari koje sam obožavao, popravim svoj površni duhovni život i predam svoj život Njemu, bio je da se nešto drastično dogodi u mom životu da bih u svemu mogao prepoznati svoju potrebu za Njim. I dogodilo se upravo to.

Naučio sam još jednu važnu lekciju. Shvatio sam da stvari koje ponekad smatramo teretom ili mučnim borbama zapravo mogu biti preruseni blagoslovi. Naučio sam da Bog ponekad dopušta da se određene stvari dogode u našim životima kako bi nam pomogao da zadržimo fokus na istinskoj sreći koju ćemo imati kasnije, kada ćemo jednog dana biti na nebu s Isusom licem u lice. Svi mi imamo svoj križ koji moramo nositi, a on je tu kako bi nas oblikovao, pripremio i kako

bi zadržali naš fokus na Isusu, koji je jednom nosio svoj križ za nas kako bismo imali priliku živjeti vječno s Njim. Naučio sam da je borba s tjeskobom križ koji sam morao nositi, jer možda, da ga nikada nisam iskusio, ne bih tražio Boga za pomoć i ne bih bio tu gdje sam danas, pišući ovaj članak.

Dragi čitatelju, ako ovo čitaš, a nisi potpuno predao svoj život Bogu, nije prekasno! Ako prolaziš kroz borbe, slomljena srca-što god to bilo-predaj to Isusu, i predaj Mu svoje srce. On te voli i pomoći će ti. Mnogo puta Bog koristi najveće kušnje da privuče našu pažnju i spasi nas. Nije važno jesu li ili nisi rođen i odrastao u crkvi; možeš imati prekrasno iskustvo s Njim upravo sada. Svi možemo imati nevjerojatno iskustvo s Njim-samo o nama ovisi hoćemo li to dopustiti

„Blagoslovjen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, Otac milosrđa i Bog svake utjehe! On nas tješi u svakoj našoj nevolji da bismo i mi sve koji su u nevolji mogli tješiti onom utjehom kojom nas same tješi Bog.“ (2. Korinćanima 1:3, 4).

Članak preuzet iz časopisa
Youth Messenger Vol.XL, No. 1

“

Mnogo puta Bog koristi najveće kušnje da privuče našu pažnju i spasi nas.

Seminar za djecu i mlade

Estira Mandić

U predivnom ambijentu Gorskog kotara u Severinu na Kupi, tijekom prijelaza iz stare 2023. u novu 2024. godinu, održan je Seminar za djecu i mlade koji je trajao od 29. prosinca do 1. siječnja. Okupio je djecu i roditelje te mlade iz različitih dijelova Hrvatske. Tema seminara bila je „Moje mjesto u crkvi“.

Djeca i mladi su imali priliku sudjelovati u raznovrsnim radionicama i predavanjima. Govornici su bili braća: Ozren Buriša, Daniel Poropat i Boris Bosanac.

Brat Ozren je govorio o talentima i duhovnim darovima, njihovoj razlici te kako se oni mogu razvijati upotrijebiti u crkvi, dok je brat Danijel govorio o našem odnosu s Bogom i služenju te

njihovoj međusobnoj povezanosti.

Tražeći odgovor na pitanje: „Kako otkriti i prepoznati svoje mjesto u crkvi?“ brat Boris je pružio dublji uvid u crkvene službe, funkcije i aktivnosti kroz koje možemo doprinijeti crkvenoj zajednici. Ovo izlaganje je bilo vrlo korisno posebno mlađima ali i odraslima da bolje razumiju strukturu i način organizacija naše crkve.

Paralelno s predavanjima, održavan je poseban program prilagođen mlađoj djeci, koji su vodile Nina Buriša, Dijana Spasovski, Sabina Poropat i Susan Poznić.

Djeca su imala priliku sudjelovati u različitim radionicama kako bi stekla nove

vještine, uključujući rad s glinom, rješavanje biblijskih zagonetki, izradu origamija, pružanje prve pomoći unesrećenoj osobi te druga korisna znanja.

Osim predavanjima i radionicama vrijeme smo ispunili i glazbom. Sestra Vanessa Popović uvježbala je s nama dvije nove zborske pjesme.

Vjerujem da je ovaj seminar bio koristan za sve koji su u njemu sudjelovali. Zahvalna sam Bogu na ovom predivnom iskustvu i prekrasnoj prilici da provedemo vrijeme zajedno u kršćanskoj atmosferi i zajedništvu mlađih, roditelja i djece.

Vjerujem da su vrijedne pouke koje smo naučili svi ponijeli sa sobom u život.

Proljetni duhovni sabor

Estira Mandić

Uz Božju pomoć održan je proljetni duhovni sabor u petak i subotu, 29. i 30. ožujka 2024. u Lipiku. Tema sabora je bila „Tajna uspjeha“, a misao vodilja stih iz Psalma 37:5 „Povjeri Gospodu put svoj i uzdaj se u Njega, i On će učiniti.“

U petak navečer sa zalaskom sunca je svečano započeta subota i duhovni sabor. Uvodna propovijed, pod naslovom „Uspjeh koji vječno traje“ vodila nas je kroz promišljanje o pravoj prirodi uspjeha i našim životnim prioritetima. Što za jednog smrtnog čovjeka koji je ograničen vremenom može biti najveći životni uspjeh koji nema rok trajanja? „Na kraju propovijedi smo naučili da materijalni uspjeh nije sreća. Pravi uspjeh je, da

poznamo Boga, kao što piše u Ivanu 17:3 „A ovo je vječni život: da poznaju Tebe, jedinoga istinskog Boga, i Onoga kojega si poslao Isusa Krista.“ Naše najvažnije djelo na ovoj zemlji je izgradnja našeg karaktera, jer traje beskonačno i možemo ga ponijeti na nebo. Kroz izgradnju karaktera možemo postići uspjeh koji vječno traje.

Subotnja dopodnevna propovijed je govorila o tome koja je to „Tajna uspjeha“. Kroz propovijed smo saznali da Bog budi u nama čežnju za nečim novim kako bismo pronašli istinski mir i izvor prave sreće. Istražujući biblijske ličnosti i njihove uspjehe uočilo se jasno da uspjeh ovisi o tome kako koristimo prilike koje nam Bog pruža. Na kraju propovijedi

došli smo do sljedećih zaključaka kako je za uspjeh važno:

- biti zadovoljan i sretan s onim što imamo
- s naše strane se truditi svim svojim snagama
- radovati se u Gospodu, služeći kao primjer drugima
- prvo tražiti kraljevstvo Božje i ne brinuti za sutra
- raditi na vlastitom spasenju.
- uvijek odabratи Boga i činiti Božju volju.

Tijekom popodnevnog programa djeca, mlađi i stariji obradovali su sve prisutne svojim sudjelovanjem i doprinijeli atmosferi na saboru svojim pjesmama i instrumentalima.

Sve nas je obradovala vijest o završetku temeljite obnove crkvenih prostorija mjesne crkve

Starčevljani. To je bila prilika da više saznamo o višedecenijskoj povijesti te mjesne crkve.

U poslijepodnevnoj propovijedi govorilo se o mjerilima uspjeha, ističući umjерено zadovoljstvo, spremnost za služenje drugima, postavljanje ciljeva vođenih Božjom mudrošću, te važnost obrazovanja, pripreme i traženja mudrosti od Boga. Naglašena je važnost savjetovanja s vjernom braćom, očuvanje zdravlja, ustrajnost, te potrebu Božjeg neprestanog vodstva kroz molitvu. „Sve mogu u onomu koji mi snagu daje – Krist.“ - Filipijanima 4:13.

Na kraju sabora prizvan je blagoslov na sve prisutne, a organizator je zahvalio svima onima koji su pridonijeli da se ovaj Proljetni duhovni sabor održi. Vjerujem da će pouke o uspjehu, koje smo čuli na ovom saboru, ostati svima u korisnom sjećanju.

Nerealna očekivanja

Csongor Matyas

Drugo predavanje iz serije "Društvene mreže"

Jesi li ponekad pregledavao društvene mreže i osjećao se pomalo nesretno jer si shvatio da tvoj život nije tako savršen kao život onih oko tebe? Jesi li se ikada zapitao koliko je ono što se prikazuje na društvenim mrežama zapravo autentično, a koliko je jako uljepšana verzija stvarnosti?

Društveni mediji često predstavljaju idealiziranu verziju stvarnosti, što kod korisnika može pobuditi nerealna očekivanja. Kad se uspoređujemo s idealiziranim verzijama života na društvenim mrežama, možemo se osjećati kao da su naši životi neadekvatni ili nedostatni. No, jeste li ikada razmišljali o tome kako ovakvo uspoređivanje utječe na naše mentalno zdravlje i samopoštovanje? Je li pošteno, prosuđivati vlastite živote na temelju onoga što vidimo na internetu, znajući da ljudi često dijele samo najbolje trenutke svojih života?

Kako ova nerealna očekivanja koja postavljaju društveni mediji utječu na naše odnose s drugima i naše životne ciljeve? Potiču li oni kulturu natjecanja

i obaveznog uspoređivanja? Mogu li oni uopće biti izvor inspiracije i povezanosti?

Ovaj problem posebno je čest među mladima koji još uvijek pokušavaju pronaći svoje mjesto u svijetu. Društveni mediji mogu kod njih potaknuti nerealna očekivanja i navesti ih da vjeruju kako se uspjeh, sreća i ispunjenje mogu postići samo kroz materijalna dobra kao što su luksuzni automobili, dizajnerska odjeća, lijepе kuće i egzotična odredišta za putovanja. Uspoređivanje svog života sa životima drugih ljudi na društvenim mrežama može imati negativan utjecaj na naše mentalno zdravlje i samopoštovanje.

Stvari prikazane na društvenim mrežama mogu navesti mlade ljude da vjeruju kako se savršen život sastoji od besprijeckorne vanjsštine, slikovitog doma i neprestanog niza uzbudljivih iskustava. Ovakav prikaz može stvoriti pritisak da se ispune ta nerealna očekivanja, što može dovesti do osjećaja nedoraslosti, niskog samopoštovanja, pa čak i depresije. Potraga za vanjskom

potvrdom i težnja za materijalnim posjedima mogu zasjeniti inače smislen život.

Kao što čitamo u Bibliji, čovječanstvo je izvorno stvoreno da živi u savršenom okruženju. U Knjizi Postanka saznajemo da je Bog stvorio Adama i Evu i smjestio ih u savršen vrt zvan Eden. U ovom su vrtu imali sve što im je bilo potrebno za život i zadovoljstvo. Okoliš koji ih je okruživao bio je savršen, s bogatim prirodnim darovima i netaknutom prirodom. Njihove živote karakterizirala je stalna sreća, mir i sklad međusobno i s Bogom.

Ovo savršeno okruženje koje su Adam i Eva doživjeli u Edenu nije bilo samo fizički nego i duhovni raj. Imali su izravan odnos s Bogom i bili u zajedništvu s njim. Imali su jasan cilj na umu i bili su oslobođeni briga, stresa i straha koji danas muče čovječanstvo.

Prije pada u grijeh, uživali su u životu davanja i služenja i bili su zahvalni svom Stvoritelju za sve što im je dano. Imali su privilegiju brinuti se za edenski vrt i sva

stvorenja u njemu, ostajući vjerni slici prema kojoj su stvoreni: Bogu koji daje, služi i bezuvjetno voli.

Trka za materijalnim vrijednostima i stalnim vanjskim potvrđivanjem može vrlo lako navesti osobu da se na uštrb smislenih odnosa i duhovnog rasta usredotoči isključivo na samopredstavljanje i osobnu korist. S druge strane, jedan od osnovnih motiva za usredotočenost na materijalne vrijednosti i vanjsku potvrdu u društvenim medijima je ljudska sklonost sebičnosti. U kulturi gdje su individualni uspjesi i postignuća u prvom planu, lako je fokusirati se na sebe i vlastite želje. Društveni mediji mogu dodatno pojačati tu tendenciju prezentirajući stalni tok slika i poruka koji jačaju ideju kako i naša vrijednost i ugled proizlaze iz naših postignuća i posjedovanja materijalnih stvari.

U tom kontekstu, potraga za materijalnim imetkom i vanjskim vrednovanjem može postati glavno sredstvo da se uzdignemo iznad drugih i zadovoljimo vlastitu želju za priznanjem i statusom. Međutim, ova potraga za samoizražavanjem i osobnim dobitkom može doći nauštrb smislenih odnosa, duhovnog rasta i dubljeg osjećaja ispunjenja u životu.

U Knjizi Postanka čitamo kako je Sotona zaveo Evu s idejom da će jedenjem ploda sa zabranjenog drveta postati poput Boga, sa sposobnošću odlučivanja što je ispravno, a što loše. Ovaj poziv na ponos i usredotočenost na sebe srž je Sotonske strategije da čovječanstvo zavede na krivi put.

Sotona je Adamu i Evi predstavio drvo spoznaje dobra i zla i rekao da će im njegov plod otvoriti oči i učiniti ih sličnima Bogu. Zato je izjavio kako će posjedovati znanje koje će ih ovlastiti da upravljaju svijetom, da ovladaju prirodnim zakonima i nalažu poslušnost svim stvorenim bićima.

Kao kršćani, pozvani smo da odbacimo usredotočenost na sebe koja je raširena u našoj kulturi i da se umjesto toga fokusiramo na služenje drugima i život u skladu s Božjom voljom. To znači prepoznati da naša

istinska vrijednost i smisao proizlaze iz našeg odnosa s Bogom i sposobnosti da Njegovu ljubav i suošćeće prenesemo drugima. To znači njegovati duh poniznosti i zahvalnosti i nastojati koristiti svoje resurse i sposobnosti za dobrobit drugih, a ne samo sebe.

Na taj način ne možemo pronaći ispunjenje u gomilanju posjeda ili pohvalama ili lajkovima u stvarnom životu ili na društvenim mrežama, već u spoznaji da živimo u skladu s Božjim planom za nas i stvaramo pozitivne promjene u životima ljudi koji oko nas.

Isusova poruka nade i spasenja bila je posebno privlačna onima koji su bili marginalizirani i potlačeni, jer im je nudila izglede za bolji život, kako na ovom tako i na budućem svijetu.

Razlog zašto su ljudi bili privučeni Isusu bila je njegova poruka nade i spasenja. Govorio je o kraljevstvu koje nije od ovoga svijeta, mjestu gdje će krotki naslijediti zemlju, a siromašni duhom biti blagoslovljeni. Ova je poruka bila posebno privlačna onima na rubu društva i ugnjetavanim ljudima kao što su siromašni, bolesni i izopćenici društva.

Isusova toplina, suošćećajnost i poniznost ljudi je snažno privlačila a njegova čudesna iscjeljenja, kao što je ozdravljenje slijepih i hromih, i njegova sposobnost da pruži ruku onima koji pate ulijevali su nadu i vjeru onima oko njega.

Zamislite da koristimo naše društvene medije kako bi ohrabrali i inspirirali one koji se bore s poteškoćama. Umjesto da se uspoređujemo s drugima ili da se hvalimo vlastitim postignućima, mogli bismo koristiti društvene medije kao alat za poticanje i povezivanje s drugima. Zamislite što bismo mogli učiniti kad bismo se više usredotočili na to da dopremo do onih koji su povrijeđeni ili izgubljeni? Kad bismo takvima pokazali ljubav i nadu koju mogu pronaći kroz vjeru u Boga!

Društveni mediji daju nam priliku da se povežemo s ljudima

diljem svijeta i trebali bismo koristiti ovu platformu za dijeljenje poruke o Božjoj ljubavi i spasenju. Možemo koristiti vlastita iskustva i svjedočanstva kako bismo ohrabrili druge i pokazali im da nisu sami u svojim borbama.

Korištenje naših društvenih platformi za ohrabrvanje i inspiriranje onih koji se bore s poteškoćama može pozitivno utjecati na živote drugih.

U svijetu u kojem su društveni mediji često izvor negativnosti i podjela, trebali bismo se truditi koristiti ih za dobro. Usredotočimo se na povezivanje s onima koji trebaju ljubav i podršku i dijeljenje nade i radosti koje se mogu pronaći kroz život vjere u Boga. Trebali bismo nastojati svjesno koristiti društvene mreže i ne buditi ljubomoru ni u sebi ni u drugima kada vidimo stvari na tim platformama, već ohrabriti i podržati druge lijepim riječima i mislima. Na taj način možemo stvoriti pozitivniju i ohrabrujuću internetsku zajednicu i učiniti razliku u životima onih koji možda traže nadu i podršku.

Zapamtite da je svrha društvenih medija povezivanje i dijeljenje s drugima. Upotrijebimo ovaj alat za širenje pozitivnih poruka, ljubavi i ohrabrenja te ostvarimo poticajan utjecaj na svijet oko nas, onako kako to Bog želi.

(nastavlja se)

Ljetni duhovni sabor

Daniel Poropat

Ovogodišnji ljetni sabor održao se od petka 19. do nedjelje 21. srpnja 2024. godine u Lipiku. Sabor je otvorio brat Daniel Poropat, a prvu propovijed na temu „Može li se čovjek promijeniti“ održao je brat Mladen Aradski. Govorio je o tome kakve se sve promjene u životu mogu dogoditi, od onih potpuno nebitnih pa do vrlo

važnih i presudnih. Ljudi najčešće mijenjaju svoju vanjštinu, posebno ako imaju novaca. Spretnom uporabom umjetne inteligencije možemo s nekoliko klikova virtualno promijeniti naš izgled. Sliku staroga čovjeka možemo preoblikovati i tog istog čovjeka upadljivo podmladiti. Mnogi uživaju u tome da dožive promjenu makar i u virtualnom svijetu. Za nas vjernike, virtualna promjena kršćanskog života nije moguća. Duhovni razvoj i napredak je ozbiljan proces. Čovjek sam u sebi nema snage da se korjenito promijeni, a mnogi i ne žele mijenjati svoj karakter. Snagu za temeljitu, unutarnju promjenu karaktera možemo dobiti samo od Boga.

Uz domaće vjernike subotnje jutro okupilo je i braću i sestre iz Srbije, Njemačke, Austrije i Australije. Zajedno smo proučavali subotnjoškolske

lekcije pod naslovom "Marljivo penjanje ljestvama" koju nam je održao brat Igor Aradski, dječju subotnju školu sestra Nela Aradski. Druga lekcija pod naslovom "U časti druge činite većima od sebe" održao je br. Josip Vončina. Razred za mlade vodila je sestra Sabina Poropat.

Glavni gost govornik bio je brat Radu Ionita iz Rumunjske, regionalni tajni Generalne konferencije za Europu. Prijepodnevna propovijed brata Radua nosila je naslov „Probudi se“. Sveti Duh nas može duhovno probuditi kao što je to bilo za vrijeme prve kršćanske crkve i održati nas budnima da ne bi pali u iskušenje i grijeh. Isus ima za nas uvijek više rješenja nego što Sotona ima problema koja nam nameće.

Poslijepodnevna bogoslužja bila su bogata pjesmama i poezijom. Br. Radu Ionita je

održao propovijed pod naslovom „Došlo je vrijeme“. Na slikovit način br. Novak Brajović je u svom izlaganju uzeo za primjer punjivu bateriju koja se u nekim intervalima puni i vremenom prazni. Tako je i s čovjekom, ako nema potpunu i konstantnu povezanost s Bogom ostaje duhovno prazan i ne može živjeti ispravnim životom sam po sebi.

U nedjelju bili smo ohrabreni još jednom nadahnutom propovijedi br. Radua Ionite „Ustat ću“, a na kraju sabora na sve prisutne Božji blagoslov prizvao je br. Danko Žic.

Ovaj sabor će ostati svima u lijepom sjećanju još dugo jer smo zaista osjetili Božju prisutnost kroz Njegovu riječ i pouke

osvježenja koje smo primili. Svi oni koji nisu bili u mogućnosti slušati propovijedi, možete ih pogledati na našem youtube kanalu RPASD Hrvatska. Kao što kaže glavni stih sabora, svakoga dana ovo treba biti i naša misao: „Svoja srca pripremite kao njivu pa čekajte dok ne dođe Bog“. - Hošeа 10:12

Kako se nositi sa stresom?

dr. Emil Barbu

Što vam oduzima najviše vremena? Koje društvene mreže pretražujete? Koji video materijal ili TV serije gledate? Kako se osjećate poslije takvih aktivnosti? Jeste li smireni ili ste pod stresom i iznervirani? Mnoge društvene mreže, filmovi, video materijali i TV programi umjesto da nas opuste, izazivaju stres kao negativan odgovor. Svi prolazimo kroz stresne situacije u svom životu, ali želimo naučiti kako se efikasno nositi s njima bez narušavanja vlastitog zdravlja.

Kroz duge godine studija na fakultetu, prolazio sam kroz izuzetno stresno stanje i duboku depresiju. Razlozi su uglavnom bili nedostatak finansijskih sredstava, problemi osobne prirode, teški ispit i velika udaljenost od moje drage obitelji. "Prijatelji" su me iznevjerili. Situacija je bila toliko loša da sam razmišljao o napuštanju studija. Obavljao sam svakodnevne aktivnosti zato što sam morao, ne zato što sam uživao u njima. Međutim, nastavio sam se moliti Bogu, nadajući se kako će On jednog dana osvježiti moje životne snage i vratiti mi sreću.

Kao odgovor na moje molitve, prijatelj mi je, ne znajući kroz šta prolazim, poklonio knjigu: "Kad nebo čuti" od Ronaldia Dunna. Pročitao sam knjigu i počeo primjenjivati strategije navedene u njoj. Kao rezultat toga, ponovo sam počeo proučavati Bibliju. Moj um se ponovo povezao s nebom. Bio sam ohrabren i uspio sam položiti sve svoje ispite. Tada sam shvatio kako je većina mojih negativnih osjećaja bila povezana s načinom na koji gledam na stvari u svom životu – mojim mislima! Prepoznao sam da kada razmišljam o duhovnim i nebeskim stvarima, ono što se dešava na zemlji postaje manje važno i stres nestaje. Počeo sam svakodnevno pjevati i osmehivati se svima. Moj život se promjenio!

Što je stres?

Stres je adaptivni (prilagodljivi) odgovor kada naše tijelo doživi podražaj iz okoline.¹ Otac istraživanja stresa, Hans Hugo Bruno Selye, opisuje ga kao odgovor na bilo koji zahtjev koji može biti kemijski, biološki ili psihološki. Stresni odgovor mijenja način na koji tijelo

funkcionira, posebno u našem endokrinom ili hormonalnom sistemu. Kad doživimo iznenadni stres, naši mišići se grče, srčani ritam se ubrzava, krvni tlak varira, krvne žile se stežu i javljaju se druge tjelesne promjene. Ove promjene nastaju zato što živčani sustav signalizira nekolicini

STRES UTJEĆE NEGATIVNO NA SLJEDEĆE BOLESTI:

SRČANA OBOLJENJA

ASTMA

EKCEM

PSORIJAZA

SINDROM IRITABILNOG CRIJAVA

REPRODUKTIVNO ZDRAVLJE

PRIJELOMI KUKA

ANKSIOZNI POREMEĆAJI

DEPRESIJA

TABLICA 1

žljezda da proizvode hormone stresa.

Efekti iznenadnog stresa i efekati dugotrajnog stresa

Stresori koji utiču na našu emocionalnu dobrobit također uključuju naš unutrašnji dijalog ili razgovor sa samim sobom, ono što sami sebi govorimo o sebi, životu i drugima. Te poruke putuju kao vozila putevima u mozgu. Stresori koji izazivaju emocionalnu reakciju su jedinstveni u svojoj sposobnosti da proizvode psihološku napetost. Međutim, intenzitet efekta varira od pojedinca do pojedinca. Drugim riječima, isti stimulusni ne izazivaju istu stresnu reakciju kod svih pojedinaca na isti način, i svaki stresor neće izazvati istu reakciju kod iste osobe svaki put. Naše tijelo je dizajnirano da se nosi s iznenadnim, kratkotrajnim stresom, ali produženo stanje stresa može oštetiti tijelo. Na primjer, kod dijabetesa, produženo aktiviranje hormona stresa može održavati visok nivo šećera u krvi i povećati rizik od komplikacija povezanih sa dijabetesom. Vremenom, kronični stres doprinosi visokom krvnom tlaku, uzrokuje aterosklerozu (nakupljanje naslaga masti u arterijama) i izaziva promjene u mozgu koje također mogu doprinijeti anksioznosti, depresiji i ovisnosti. Pogledajte tablicu 1.

Dugotrajni stres može utjecati na svaki aspekt našeg bića: fizički, mentalni, socijalni i duhovni, ali najviše šteti našem mentalnom zdravlju. Ako imamo loše mentalno zdravlje, kvaliteta našeg života će ispaštati u fizičkom, socijalnom i duhovnom smislu.

Identificirajte svoje stresore

Pronađite neko mirno mjesto gdje vas ništa i nitko neće ometati i razmišljajte o svom životu. Postavite sebi pitanja: „Koji su izvori stresa u mom životu? Gdje su ti izvori stresa? Zašto me ova situacija/ osoba/događaj

UOBIČAJENI IZVORI STRESA U ŽIVOTU
Problem u obiteljskim odnosima
Nove ili uvećane odgovornosti na poslu
Kroničan nedostatak sna
Finansijski problemi
Zdravstveni problemi
Percepcija vašeg okruženja
Preopterećenost ili nezainteresiranost
Konflikti u obitelji ili na poslu
Rokovi
Izoliranost i usamljenost
Nezadovoljstvo poslom ¹

TABLICA 2

stresira?“ Tablica 2 navodi neke uobičajene izvore stresa koje pojedinci doživljavaju.

Tablica 3 navodi glavne životne stresore. Kako je moguće da identični stresori nemaju utjecaj na jednu osobu, dok ti isti stresori mogu imati vrlo negativne posljedice na drugu?

Pozitivna reakcija na stresor naziva se „eustres.“ Eustres se odnosi na stres koji vodi ka pozitivnoj i korisnoj reakciji, kao što je uzbudjenje zbog novog posla ili kupovine nove kuće. Mjere u kojoj eustres može imati takav učinak na našu fiziologiju ogleda se u tjelesnim promjenama u našim krvnim žilama, srcu, bubrežima i drugim dijelovima tijela.

Zašto je izvjesni privremeni stres koristan za neke ljude, dok za druge predstavlja zbrku i uznemirenost? Odgovor leži u tome šta mislimo o stresoru. Nakon identifikacije stresora, imate dvije opcije: ukloniti ili izbjegći stresor ili napraviti zdravo prilagođavanje.

Životni stres i strategije za smanjenje stresa

Istraživanja pokazuju da kronični stres izaziva promjene u mozgu koje mogu dovesti do anksioznosti, depresije i ovisnosti. Također, podstiče taloženje naslaga koje začepljuju arterije, uzrokuje visok krvni tlak i može doprinijeti gojaznosti.² Hajde, naučimo i primjenimo strategije (vještine) koje će nam pomoći da se nosimo sa stresom.

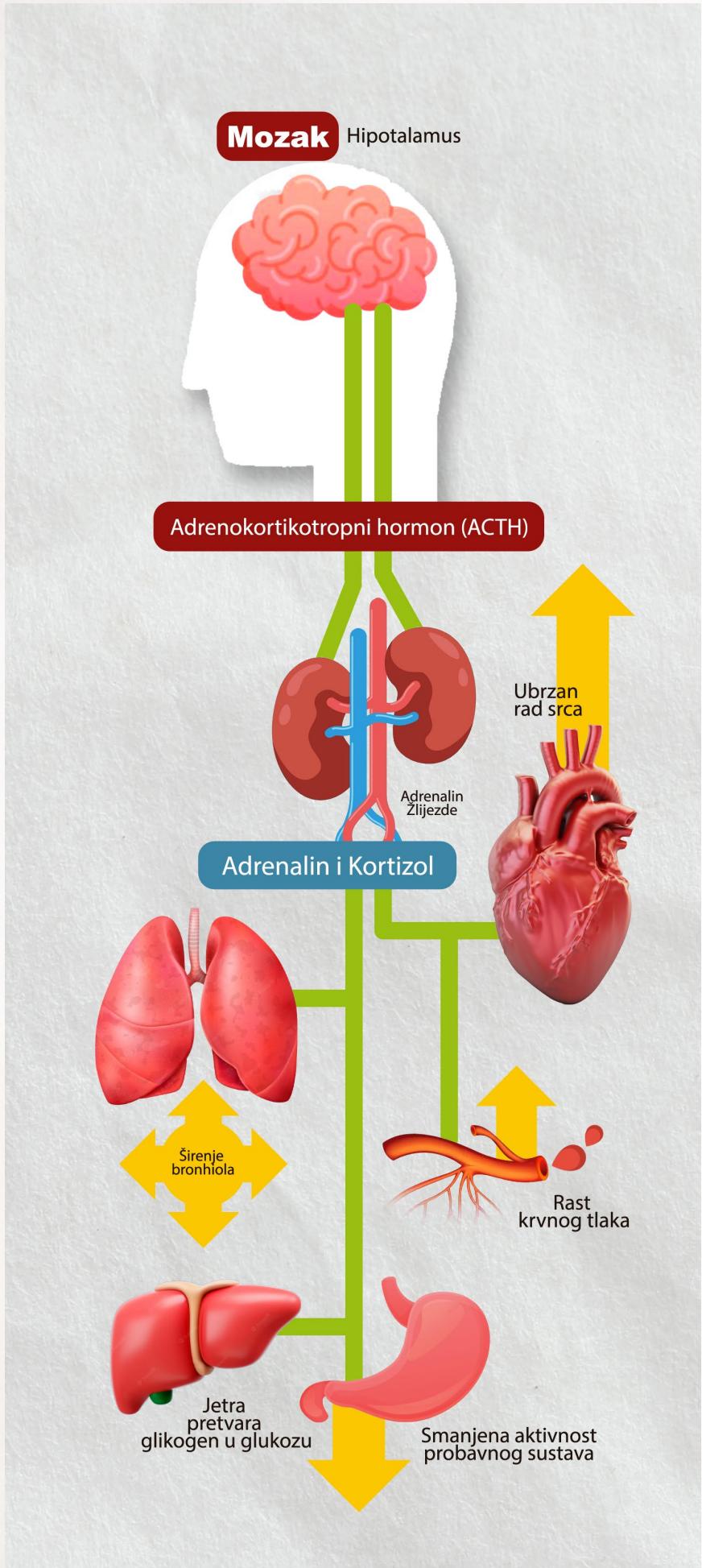
1. Mudro birajte svoje riječi

Jeste li ikada razmišljali kako imamo moć da riječima koje izgovaramo smanjimo svoj stres i stres članova obitelji? U velikoj mjeri je odgovor na stresne situacije posljedica riječi koje smo čuli u djetinjstvu.

Jeste li čuli ugodne i ohrabrujuće riječi? U teškim trenucima, jesu li vaši roditelji govorili: „Hajde da se molimo... Bog je moćan,” ili “Bog nam može pomoći upravo sada kao što je pomogao Danielu u lavljoj jami, i Davidu suočenom s Golijatom?” Ako ste čuli ove riječi vjere i ohrabrenja, onda ste ih duboko usadili u svoje pamćenje i one će proizvesti misli koje će donijeti utjehu i pozitivan pogled čak i na najteže vanjske stresore. Sveti Pismo opisuje moć ovih pozitivnih riječi: „ Zlatne jabuke u srebrnim posudama — takva je riječ izgovorena u pravo vrijeme.” (Izreke 25:11).

GLAVNI STRESORI U ŽIVOTU
Selidba
Kronična bolest ili povreda
Emocionalni problemi – depresija, anksioznost, bijes, tuga, krivica
Briga o starijem/bolesnom članu obitelji
Gubitak voljene osobe
Traumatski događaji – prirodne katastrofe, krađa, silovanje ili nasilje
Izoliranost i usamljenost

TABLICA 3

Svaki dan gradimo svoju sposobnost za nošenje sa stresorima - pozitivno ili negativno - kroz utjecaj svog okruženja - obitelji, prijatelja, škole, crkve, interneta, knjiga, filmova i kulture. Od dana kada se rodimo do posljednjeg daha neprestano učimo kako se odnositi prema stresu. Riječi koje čujemo i riječi koje izgovaramo ili će pospješiti mentalno zdravlje i sreću ili će rezultirati anksioznošću, depresijom, strahom, bespomoćnošću i bolešću.

Naše riječi utječu na misli koje vode različitim odlukama i postupcima u našem svakodnevnom životu. Svaka riječ nosi sa sobom ne samo informativnu komponentu, već i emocionalnu. Emocionalne informacije koje primamo izvlastitih riječi smještaju se u naš mozak i proizvode kemijske prenositelje u mozgu (neurotransmisi) koji se oslobođaju u krvotok. Ovi neurotransmisi utječu na zdravlje svake stanice u našem tijelu. Riječi koje dovode do brige i straha proizvode neuropeptide koji aktiviraju loše gene a oni remete rast i funkciju naših stanica. Riječi koje odražavaju ljubav i mir proizvode neuropeptide koji aktiviraju dobre gene i pomažu našim moždanim stanicama da rastu i pravilno rade.³

Riječ Božja ima moć da pozitivno djeluje na naše mentalno zdravlje, proizvodeći život i zdravlje. Čitamo: „Sine moj, pazi na moje riječi, prikloni uho svoje mojim besjedama. Ne gubi ih iz očiju svojih, čuvaj ih usred srca svojega. Jer one su život onima koji ih nalaze, i ozdravljenje svemu tijelu njihovu.” (Izreke 4:20-22). Božja riječ je lijek. Da bi nam bila od koristi, moramo je učiniti prвom i posljednjom stvari u svom životu. Ne možemo se predozirati ovim Božjim lijekom. Što je više koristimo, to više mira imamo.

2. Pomagati drugima

Još jedan moćan način kontrole stresa je pomoći drugima ili dobrovoljni rad. Kad

se fokusiramo na potrebe drugih i dajemo svoj maksimum da ih učinimo sretnima, naše misli se udaljavaju od svoga ja i to smanjuje naš stres i anksioznost.

3. Oslobođite se stresa vježbama!

Vježbanje povećava naše opće zdravlje i osjećaj blagostanja. Istraživanja pokazuju da redovita fizička aktivnost predstavlja važnu strategiju za kontrolu stresa i poboljšanje mentalnog zdravlja. Dr. John Ratey, poznati psihijatar, kaže: "Redovna aerobna aktivnost smiruje tijelo, tako da se može nositi s više stresa prije nego što snažan odgovor koji uključuje ubrzanje srčanog ritma i hormone stresa stupi na snagu..."⁴

Redovno aerobno vježbanje može poboljšati naše mentalno i kardiovaskularno zdravlje; može smiriti naš duh i poboljšati metabolizam i imunitet. Vježbanje može osvježiti i opustiti, dok istovremeno uklanja stres. Vježbanje povećava proizvodnju prirodnih neurotransmitera u mozgu nazvanih endorfini. Ovi neurotransmiteri čine da se osjećamo opušteno i optimistično. Vježbanje također može poboljšati naše raspoloženje i pomoći u sprječavanju anksioznosti i depresije.

Vježbanje na otvorenom poput hodanja, planinarenja ili trčanja je najbolje za vaše tijelo. Lagana šetnja kroz šumu, pokraj rijeke ili na plaži je ugodan način da se smanji stres. Hodanje kroz šumu može smanjiti stres i anksioznost, povećati imunitet i imati druge zadivljujuće zdravstvene prednosti.

Ali ono što je još bolje za smanjenje stresa su aktivnosti kao što su: vrtlarstvo, cijepanje drva i rad u dvorištu.

4. Eliminirajte kofein i alkohol

Prema dr. Matthew Walker konzumiranje bilo koje količine napitaka s kofeinom tijekom dana, bez obzira koliko mala bila, ometa kvalitetu i količinu vašeg sna. Kofein ima poluživot

od 7 sati, što znači da je potrebno 7 sati kako bi se iz tijela uklonila samo polovica unesene količine. Tijekom dana, adenozin (kemijska supstanca u našim stanicama) se akumulira, i kada se veže za receptore u mozgu, čini nas umornima i priprema za san. Ali kofein blokira ovo vezivanje za receptore, što dovodi do loše kvalitete sna i smanjene sposobnosti da pozitivno reagiramo na stres.⁵

Istraživanja s Univerziteta u Oksfordu⁶ pokazuju da alkohol također negativno djeluje na to kako se nosimo sa stresom. Bilo koja količina alkohola, ma koliko mala, uništava neurone. Na kraju, to će dovesti do smrти moždanih stanica i smanjenja mozga.

Tokom kroničnog stresa, veliki dio protoka krvi u mozgu preusmjerava se na zadnji i srednji mozak, udaljavajući se od frontalnog režnja koji je zadužen za volju, duhovnost i logičko razmišljanje. Tako, umjesto da svjesno donosimo odluke, planiramo i postupamo dobro rasuđujući, reagirat ćemo nesvjesno.⁷

5. Redovit san

San igra ključnu ulogu u tome kako mi upravljamo svojim emocijama, ponašanjem i stresom. Svaka minuta izgubljenog sna ne može se nadoknaditi u sistemskim funkcijama našeg mozga i tijela. Tokom dana, kognitivni dijelovi informacija stižu u hipokampus (struktura koja se nalazi vrlo blizu moždanog debla). Ove informacije se primaju kao poruke u inboksu (sandučiću za poruke). Tijekom sna, informacije se prenose iz hipokampa u frontalni režnji, gdje se ove informacije sortiraju u različite kategorije kako bi im se lako pristupilo svaki dan prema potrebi. Isti proces sortiranja dešava se i s emocionalnim informacijama koje primamo.

Tokom dana, emocionalni "inputi" (unosi) stižu u "inboks" amigdale (dio mozga koji

se bavi emocijama). Tokom sna, ovi emocionalni unosi se također prenose u emocionalne kategorije (sretno, tužno, opasno, itd.). Prenošenje emocionalnih informacija u kategorije "praznjenje/ čišćenje inboksa" priprema amigdalu da primi nove informacije sljedećeg dana.

Ako ne dobijemo dovoljno sna, "emocionalni inboks" ostaje pun informacija od prethodnog dana, pa će svaka vrsta emocionalnog unosa koji primimo sljedećeg dana stvoriti stres. To se događa zato što su informacije i dalje zaglavljene u "inboksu." Dakle, naše emocijene će biti kontrolirane od strane logičnog dijela mozga (cerebralnog korteksa). Kao posljedica, naši osjećaji uznemirenosti, anksioznosti i gnjeva mogu se povećati. Sljedećeg dana možemo imati smanjenu intelektualnu funkciju, a informacije koje primimo mogu biti pogrešno protumačene i mnogo brže zaboravljene.⁸

6. Budite oprezni što gledate

Ako bih vam pričao priču, započeo bih riječima: "Bilo je ugodno popodne, kada smo moj otac i ja hodali po zelenom brdu pod vedrim, plavim nebom." Ali, ako bih vam pokazao sliku, ne bih vam morao objašnjavati u 1000 riječi što je na slici. Ako bih želio da slika postane film, trebalo bi najmanje 25 snimaka u jednoj sekundi ili ekvivalent od 25000 riječi u jednoj sekundi. Informacije koje obrađujemo putem očiju imaju i kognitivne i emocionalne komponente i bit će uskladištene u nervnim stanicama našeg mozga. Ove informacije proizvode misli koje ili uzrokuju da naše cijelo tijelo odgovara pravilno na stresore iz okruženja smirenim držanjem, ili generiraju misli koje reagiraju nepravilno na stimulanse iz okruženja.

Misli izazvane stresorima iz okruženja donose strah, uznemirenost i anksioznost, što dovodi do fizičkih poremećaja naših stanic i različitih sistema u tijelu. Ovo stanje panike je spomenuto u Svetom pismu:

„A put mira ne upoznaše; nema straha Božjega pred očima njihovim.“ (Rimljanima 3:17-18).

Kada osoba ostane smirena i sabrana tijekom stresa, dolazi do proizvodnje pozitivnih neuropeptida koji aktiviraju izražavanje dobrih gena. Ova pozitivna (adaptivna) stresna reakcija će se prenijeti na potomke te osobe i postati dio njihove genetske strukture. Ali ako se pojedinac uzinemiri i reagira negativno, isti vanjski podražaji će izazvati proizvodnju različitih vrsta neuropeptida, aktivirajući loše gene. Ova aktivacija „loših gena“ dovodi do povećanja krvnog tlaka i drugih negativnih zdravstvenih efekata. Ove osobe će također prenijeti ovu vrstu reakcije na svoju djecu jer se informacije iz njihove stresne reakcije skladište u njihovim genima.⁹

Kakva misao koja podstiče na razmišljanje! Imate moć utjecati na svoju djecu i unuke u narednoj generaciji kroz smiren i pozitivan odgovor na stres! Ali, također imate moć i negativno utjecati tako što ćete biti anksiozni i uzinemireni, čime ćete aktivirati loše gene! Izbor je vaš!

7. Smijte se više!

Jeste li znali da smijeh može smanjiti vaš stres oslobađanjem endorfina, kemijskih supstanci koje nas čine sretnima? U kratkoročne koristi smijeha se može ubrojiti i stimuliranje rada mnogih organa - uključujući vaše srce, pluća i mišiće. Smijeh može odmah sniziti krvni tlak i opustiti cijelo tijelo. Dobar smijeh koji dolazi iz želudca djeluje na diafragmu i skuplja trbušne mišiće. Sva ova stimulacija poboljšava cirkulaciju i pomaže u opuštanju mišića.

Dugoročne koristi smijeha uključuju poboljšan imunitet, bolje srčano i kardiovaskularno zdravlje, manje bolova, niže nivoje hormona stresa i poboljšano raspoloženje. Zato Biblija ističe efikasnost veselog srca i naziva ga lijekom. „Radosno srce djeluje kao lijek, a slomljen duh suši kosti.“ (Izreke 17:22).

8. Odvojite vrijeme za molitvu

Redovno proučavanje Biblije i molitva su ključne za pozitivno suočavanje sa stresom. Kada se molimo Bogu, dolazi do

oslobađanja anti-stres hormona i neuropeptida u cijelom tijelu, kao i neurotransmitera (serotonina i dopamina) koji povećavaju osjećaj zadovoljstva i smanjuju osjećaj tuge. Čak i 10 - 15 minuta vjerskog razmišljanja i molitve ima značajne pozitivne efekte na naše mentalno zdravlje. Istraživanja sa Univerziteta u Kentucky-u pokazuju da studenti koji to čine prije ispita imaju znatno bolje rezultate ispita.¹⁰

Razmišljanje o biblijskim istinama je uvijek usmjereno prema Bogu, Onome koji nam daje život i održava ga i povezano je s proučavanjem Biblije. Dok se povezujemo sa Bogom svemira, doživjet ćemo mir, sigurnost, utjehu, kao i pozitivno mentalno i fizičko zdravlje. „Ti ćeš u savršenu miru održati onoga čiji se um na tebe oslanja, jer se u tebe pouzdaje.“ (Izajia 26:3).

Zaključak

Čim počnete primjenjivati načela zdravog načina života, počet ćete uživati u životu bez stresa

LITERATURA:

1. <https://en.wikipedia.org/wiki/Stress>
2. *Understanding the Stress Response*, Harvard Health Publishing, July 6, 2020
3. Hamilton D. (2018) *How your brain can heal your body*, p. 84. Hayhouse, UK.
4. Ratey JJ. Spark, Spark (2008). Little Brown and Co. New York, NY
5. Walker M. *Why we sleep*, p. 85
6. <https://www.sciencedirect.com/journal/neuroimage-clinical/vol/35/suppl/C>
7. Dispenza J. *Evolve your brain: The science of changing your mind*, pp. 316-317.
8. Hamilton D. (2018) *How your brain can heal your body*, p. 84. Hayhouse, UK.
9. <https://www.adventisthealth.org/blog/2018/april/how-laughter-can-alleviate-stress-and-provide-ot/>
10. Walker M. *Why we sleep*, Scribner, 2017, 85.

Jesenski duhovni sabor

Estira Mandić

U Lipiku je 1. i 2. studenog 2024. godine održan Jesenski duhovni sabor. Gost govornik bio je propovjednik Vojo Lukić iz Kanade, koji je iznosio zanimljive proročke teme o sedam truba iz Otkrivenja, približivši nam inače složeni sadržaj tih proročanstava. U subotnjoj dopodnevnoj propovijedi govorio je o glavnoj misli sabora: „Što mi valja činiti da se spasim?“ (Djela 16:30), naglasivši pokajanje i obraćenje kao temeljna iskustva vjernika koji doživljava duboku duhovnu promjenu. Ključna poruka koju je istaknuo jest ispravno razumijevanje odnosa vjere i djela. Lako je pogriješiti naglašavanjem samo vjere bez odgovarajućih djela ili pak djela koja nisu potaknuta vjerom, već

ljudskim pobudama. Stoga je važno da svaki vjernik jasno razumije ova pitanja koja oblikuju našu vječnu budućnost.

U dopodnevnom programu svjedočili smo svečanom obredu rukopoloženja brata Danijela Poropata za propovjednika naše zajednice. Zahvalni smo Bogu za ovaj važan događaj te podržavamo brata Danijela u ovom značajnom koraku, dijeleći radost s njim i njegovom obitelji.

Tijekom programa, djeca, mlađi i stariji svojim supjesmama, recitacijama, instrumentalnim izvedbama i iskustvima doprinijeli svečanoj i radosnoj atmosferi sabora. Zahvalni smo Bogu na prilici koju smo imali da zajedno proučavamo važne duhovne teme.

Međunarodni seminar za mlade

Mario Marko Mikić

Ovogodišnji Međunarodni seminar za mlade održao se od ponedjeljka, 29. srpnja do nedelje 4. kolovoza, u idiličnom malom naselju Wisla, na jugu Poljske, blizu granice sa Češkom.

Glavna tema bila je "Nebo na zemlji", inspirirana biblijskim stihom "Za onim gore težite, a ne za onim što je na zemlji" (Kološanima 3:2).

Iz Hrvatske je na seminaru sudjelovalo četvero mladih, a sveukupni broj prisutnih tijekom tjedna bio je preko dvjesto iz 34 zemlje.

Bili smo smješteni u hotelu, nekoliko minuta hoda udaljeni od dvorane za bogoslužje. Seminar je otvorio brat Adrian Finaru - voditelj odjela za mlade Generalne konferencije. Nakon kratkog uvoda upoznali i druga dva glavna govornika. Bio je to brat John Bear, voditelj medicinsko – misionarskog

odjela i Liviu Tudorou, tajnik Generalne konferencije. Na kraju upoznavanja svaki je od govornika dao kratki odgovor na pitanje što je to "Nebo na zemlji". John Bear je odgovorio: "Nebo na zemlji je Isus u srcu", a Liviu Tudorou: "Nebo na zemlji je otkrivenje Isusa Krista".

Kroz svaku propovijed se razmišljalo o tome kako vječni život sa Kristom treba započeti već na ovoj zemlji, te kako blagoslove neba ne trebamo samo očekivati u budućnosti, već kako ih možemo doživjeti već sada.

Dan nam je započinjao jutarnjom molitvom u kojoj su mladi iznosili razmišljanja o tome kako govoriti poput Isusa, razmišljati poput Isusa, moliti poput Isusa i živjeti poput Isusa. Nakon jutarnje molitve slijedili su doručak i predavanja glavnih govornika.

Predavanja su bila na

engleskom jeziku sa simultanim prijevodom na ostale jezike. Za prevoditelje i one koji su trebali prijevod, bili su dostupni za korištenje mikrofoni i slušalice, tako da prijevod nije ometao ostale slušatelje. Tijekom seminara mladi su mogli svoja pitanja staviti u označenu kutiju, a govornici su nakon predavanja na njih odgovarali.

Poslije ručka, poslijepodnevno vrijeme ispunjeno je zajedničkim aktivnostima, šetnjom u prirodi, predavanjima, vježbama zbora, orkestra.

Tijekom seminar imali smo prilikući na dva izleta, cjelodnevni izlet u srijedu i poludnevni u petak.

U srijedu smo posjetili koncentracijski logor iz Drugog svjetskog rata Auschwitz, kao i kraljevski grad Krakow - kulturno središte Poljske, a u petak smo planinarili u

– Poljska 2024.

gorju u blizini Wisle. Brat Isaac Teceros, voditelj glazbenog odjela Generalne konferencije, s međunarodnim zborom u kojem je pjevalo 150 mlađih, tijekom seminara je uvježbao dvije pjesme.

Osim zbora, imali smo i gudački i puhački orkestar.

Subota je bila vrhunac seminara kad se okupilo preko 400 vjernika iz raznih dijelova Europe i svijeta.

U subotu poslijepodne upriličen je koncert na kojem smo imali prilike čuti rezultate svih priprema i vježbi, a koncert možete pogledati i na Youtube kanalu SDARM Poland.

Ovaj seminar je za mene, a vjerujem i za mnoge druge bio mali "raj na zemlji". Siguran sam kako će nam pouke naučene na njemu pomoći da imamo bližu vezu za Kristom. Stoga hvala svima koji su organizirali ovaj seminar, i hvala Bogu na ovom divnom iskustvu.

Krštenje u Lipiku

Mladen Aradski

U subotu, 24. kolovoza 2024. godine, imali smo priliku svjedočiti svečanosti krštenja našeg brata Dalibora Radića koji je odlučio ovim javnim činom posvjedočiti svoju vjeru u Isusa Krista kao svog osobnog Spasitelja. Težnja k istinskim duhovnim vrijednostima i najvrjednijim životnim ciljevima vodili su brata Dalibora do ove odluke.

U dopodnevnoj propovijedi brat Ozren Buriša je govorio o nekoliko stupnjeva predanja Kristu. Iznio je nekoliko biblijskih primjera koji su pokazali kako čak i vjernici koji vjeruju u Krista nisu u toj vjeri odmakli dalje od samopouzdanog stava „u potpunosti ja, nimalo Krist“. Najočitiji primjer bio je pobožni Nikodem koji je cijenio Isusa ali nije bio spremjan predati se Njemu. Nažalost, mnogi vjernici ostaju u ovom stavu „u potpunosti ja, ništa Krist“ jer iako vole Isusa, iako o njemu govore ili drže propovijedi nisu Isusa primili u srce da ih

On mijenja. Svojim naporima pokušavaju ispuniti zahtjeve Zakona. Iskreni vjernici će shvatiti da u tome neuspjevanju i baš ti vlastiti neuspjesi će ih dovesti do razočarenja u sebe i shvaćanja kako je čovjek bez Kristove sile izgubljen. Iskreni vjernik tada počinje uključivati Krista u svoj život i ta faza se može nazvati „djelomično ja, djelomično Krist“. Ako ispravno shvati to vrijedno iskustvo ono ga može voditi do sljedećeg koraka „sve manje ja a sve više Krist“.

Popodne je u Kovačevcu obavljen sam obred krštenja i primanje brata Dalibora u članstvo crkve. Program je bio ispunjen pjesmom naših glazbenika kojima nije smetala ni velika vrućina.

Bratu Daliboru želimo dobrodošlicu u članstvo crkve u Lipiku. Bog neka blagoslovi njega i njegovu obitelj te mu bude pouzdan vođa u njegovom dalnjem vjerskom životu.

